

Obzornik

glasilo delovne organizacije

Korporacija

Leto se izteka. Običajno se vprašamo, kaj nam je dalo. Nič in mnogo hkrati. Obubožanost standarda in bogastvo spoznanj, da so časi, ko smo živeli tudi od nezasluženga zdaj že preteklost. Leto uvajanja tržne zakonodaje in leto iskanj najprimernejše organiziranosti.

Delovno organizacijo smo v začetku leta prelevili v podjetje, pred dnevi pa iz podjetja v družbo z omejeno odgovornostjo — sodobno korporacijo. Vprašanja se kar sama ponujajo: kaj pomeni korporacija v Brestovih razmerah, kakšen bo njen razvoj, kako bo z delovnimi mesti, kakšna je naša perspektiva...

O vsem tem smo se za vas pogovarjali z direktorjem, Darkom Lesarjem.

Za boljše razumevanje bi morali razjasniti pogoje gospodarjenja v preteklem letu in glavne smotre preoblikovanja iz delovne organizacije v podjetje v začetku tega leta.

Vse o pogojih gospodarjenja v preteklem letu je mogoče ponazoriti z eno besedo: inflacija!

Inflacija je vedno posledica napake v družbenem sistemu in nikdar samo napake v gospodarskem podsistemu. Pra-

o podjetjih nemalokrat udeležena v procesih preoblikovanja, reorganizacije in kaj vem, v kakšnih postopkih še. Obilo je bilo sistemskih (državnih) poskusov in poskusov posamičnih podjetij, kar pa je bilo seveda vnaprej obsojeno na neuspeh. Na koncu vam krava pogine, vi ste imeli pa še toliko idej...

Temeljni vzvod za gospodarsko učinkovitost so kapitalske naložbe, pri katerih se na-

prave rešitve za izboljšanje gospodarskega stanja v pogojih družbene oziroma nikogaršnje lastnine jalo delo. Šlo je lahko izključno za lepote popravke, ki pa jih ob ostalih neodpravljenih grehah seveda nismo potrebovali.

V prizadevanjih za celovito programsko oživitve podjetja se je porodil projekt Prizma, ki je vsekakor veliko obljubljal. Za oživitve Prizme je bilo nujno potrebno izdelati načrt dokapitalizacije podjetja. Kaj je vsebina tega načrta?

Zakon o podjetjih, ki ga moramo šteti med zelo dobra dela Markovičeve vlade, je prinesel popolnoma nove možnosti za učinkovitejšo organiziranje gospodarstva. S projektom Prizma, ki je v celoti plod Brestovih vodilnih in vodstvenih ljudi, smo sledili usmeritvam in možnostim iz tega zakona. Gre za zelo zahteven medsebojni splet izhodišč, pogojev in možnosti, ki jih je treba uskladiti, da bi podjetje lahko uspešno delovalo. Opredeliti je bilo treba cilj in ob tem glavne in vzporedne dejavnosti, ki jih moramo opraviti.

„ZA!“

Občani Cerknice so se 23. decembra 1990 na plebiscitu množično izjasnili za samostojno Slovenijo.

Upravičencev	11283	100 %
Glasovalo je	10750	95,3 %
Glasovalo ni	533	4,7 %
»Za«	10236	90,7 %
»Proti«	368	3,3 %
Neveljavnih	146	1,3 %

Prva je bila PROGRAMSKA in TRŽNA usmerjenost, kjer smo ugotovili, da obstaja velika notranja konkurenčnost, kot na primer Pohištvo, Jelka in Gaber na programu ploskovnega pohištva, Pohištvo in Masiva na programu masivnega pohištva in (že odpravljena) podvojenost Žagalnice in Jel-

nadaljevanje na 2. str.

Na startu...

Leto, ki ga živimo se počasi — pa vendar izteka. Dogodkov je bilo kot sicer za debelo revolucionarno desetletje, stoletje... Leto, ki je in bo ostalo posebej zaznamovano. Leto, ki ga je zaplodila »Slovenska pomlad«. Breje leto! Prav ob koncu rojeva največji plod — suverenost slovenskega naroda.

Bilo je leto, ki je obeležilo konec neke dobe, ki smo ji rekli realsocializem in je v biti spremenilo vso družbo in naše življenje v njej: prve povojne večstrankarske volitve, Zakon o podjetjih, kolektivna pogodba, konvertibilni dinar, zajezitev inflacije (ali res?). Preoblikovali smo delovno organizacijo v podjetje, izumili projekt Prizma ter se končno preoblikovali v družbo — sodobno korporacijo.

In zdaj smo vsi tu: na startu! Gnetemo se pred začetkom dolgega teka z ovirami in tolmuji tržnega gospodarjenja. Pričakujemo, da bomo prišli na cilj. Vsi ga ne bodo videli. Le najbolj pripravljeni! Start bo 3. januarja ob 6.00 uri. Ne zamudite tega starta!

Gotovo boste opazili, da tokratni Obzornik ni samo Brestov in tako je prav, saj zahaja kar v preko 1000 raztresenih domačij širom občine. Pripravili smo nekaj pomembnih, zanimivih pa tudi šaljivih prispevkov, kot se za novoletno številko spodobi. Sicer pa bo naš Obzornik v letu pred nami zakoračil že v petindvajseto. Četrto stoletja!

Na koncu želim vsem Brestovcem in občanom, da si vseprek stisnemo roke — za srečno, ustvarjalno in uspešno Novo leto! Še zlasti tistim — na startu...

Urednik

vijo, da je inflacija organiziran rop države naprav njenemu prebivalstvu. To je verjetno najkrajša in prava definicija inflacije. Za seboj pušča strahotne nepravilne prerazporeditve dohodka in izgube, bogastva in revščine, pre zaposlenosti in nezaposlenosti, pravice in krivice itn. V pogojih hiperinflacije se prebivalstvo spreminja v moralno degradirano in ciljno neusmerjeno maso, ki dela v splošnem kaosu in ni sposobna ceniti niti temeljnih gospodarskih niti življenjskih vrednot. Pa kako naj bi jih bila sposobna ceniti, ko pa ji je država sama prelep zgled.

O inflaciji je napisano veliko debelih knjig. Omenil sem samo nekaj njenih »vrednot«, da bi lahko na odgovor odgovoril z vprašanjem: Kako pa naj bi take neugodne razmere ne vplivale tudi na Brest?

Vsa slovenska (in jugoslovanska) podjetja so bila v povojni izgradnji vse do Zakona

tanko ve, čigav je kapital. Če je tak odnos podprt še z ustreznim in pospeševalnim gospodarskim sistemom, potem zadeva deluje. Obrtnik, ki vloži veliko denarja v neko dejavnost dobro ve, da mora opremo optimalno izkoristiti, da mora zaposliti kar najmanj ljudi, ki jih bo za dobro delo dobro plačal, da mora razvijati nove proizvode, ki jih bo uspel tržiti ob konkurenčnih cenah itn. Obrača pač svoj kapital. V dosedANJI jugopraksi smo nikogaršnji denar vložili v nikogaršnje podjetje, proizvajali proizvode, ki so bili bolj »všeč« nam kot kupcem in se zaradi obrambe pred spremembami zapirali med svoje plotove. Če proizvodnja »ni šla«, smo zaposlovali nove delavce, predelavce, mojstre, šefe... in če še to ni pomagalo, smo sklicali mladinski, sindikalni in partijski sestaneke, krava pa si vseeno ni opomogla. Hočem samo reči, da je bilo iskanje

Minljiva lepota

Informacijski sistem

Pojmovanje informacijskega sistema je različno. Nekateri ga enačijo z uporabo računalnika, druga pa s celoto računalniških obdelav v organizaciji. Tako pojmovanje ne razlikuje dosledno podatkov od informacij.

Informacijski sistem nekega tehnološkega ali organizacijskega sistema je torej tista dejavnost, ki permanentno oskrbuje s potrebnimi informacijami vse ravni upravljanja in odločanja v tem sistemu. Vhod in izhod informacijskega sistema so podatki in informacije. Da bi poudarili uporabo računalnika v informacijskem sistemu, govorimo o računalniško zasnovanem informacijskem sistemu, v katerem ljudje na podlagi podatkov, ki jih lahko zagotavlja računalnik, oblikujejo informacije.

Na Brestu imamo z uporabo računalniške tehnologije že skoraj dvajsetletne izkušnje. Računalnik smo na začetku uporabljali kot orodje za avtomatizacijo procesov, kasneje smo posamezne programe, ki jih je izvajal računalnik, organizacijsko povezali in s tem zagotovili upravljalnim in vodstvenim strukturam možnost nadzora organizacijskih procesov. Zavedamo se, da

informacijski sistem ne more delovati zaradi samega sebe, temveč zato, da se z njegovo pomočjo uresničujejo postavljeni cilji. Strategija organiziranosti podjetja nam je določala tudi strategijo gradnje informacijskega sistema. Takšnega, kakršnega imamo danes, smo gradili modularno, spreminjamo in dograjujemo pa ga v skladu z zahtevami poslovnega sistema, deloma pa

tudi z razvojem informacijske tehnologije.

Naš model računalniško zasnovanega informacijskega sistema obsega podsisteme:

PROIZVODNJA

- oblikovanje ustreznih tehnoloških postopkov, materialnih ter časovnih normativov in navodil za proizvodnjo,
- spremljanje in ažuriranje vseh tehnoloških normativov časa in materiala,
- izdelava in ažuriranje kalkulacij lastne cene za izdelke in polizdelke,
- načrtovanje proizvodnje, KAJ? in KOLIKO?,
- izdelava operativnega plana, ter razpis potrebne delovne dokumentacije,
- izvajanje delovnih procesov na podlagi ustrezne delovne dokumentacije,
- izpolnjevanje delovne dokumentacije o porabi delovnega časa in materiala.

NABAVA

- izvajanje vseh procesov nabavne funkcije (evidentiranje dobaviteljev in njihovih naročil, likvidacija faktur, evidentiranje prejemov materiala, evidentiranje nabavnih stroškov...),
- izdelava upravljalnih informacij s področja nabave.

- izdelava potrebnih upravljalnih informacij za to področje.

KADROVSKA DEJAVNOST

- vodenje poglavitnih delovnih procesov za izvajanje kadrovske dejavnosti (vzdrževanje baze podatkov zaposlenih, operativno izvajanje vseh procesov kadrovske funkcije na področju delitve osebnih dohodkov, kadrovanja in izobraževanja...),
- izdelava potrebnih informacij za to področje.

OSEBNI DOHODKI

- evidenca in obračun vseh osebnih dohodkov,
- evidenca in obračun vseh nadomestil,
- sestava dokončnih obračunskih listov za izplačilo osebnih dohodkov in nadomestil,
- izdelava nalogov za porabo finančnih sredstev,
- izdelava upravljalnih informacij s področja delitve osebnih dohodkov.

FINANČNO-RAČUNOVODSKI

- obračun terjatev in obveznosti,
- vodenje evidenc o priskrbi in porabi finančnih sredstev,
- obračun direktnih in indirektnih stroškov na vseh področjih poslovanja,
- obračun stroškov po stro-

POTROŠNIŠKI KREDITI

- evidentiranje potrošniških kreditov in izdelava vseh potrebnih informacij za to področje.

Podatki v bazah imajo značaj izvornih dokumentov ali knjigovodskih listin, vse pomembnejše dokumente pa izstavlja računalnik. Vse povezave med posameznimi sistemi so avtomatizirane. Posamezni podsistemi so v funkciji izvajalnega in upravljalnega sistema.

Skoraj vso programsko opremo smo razvili v našem oddelku za avtomatsko obdelavo podatkov, ki obenem skrbi za njeno vzdrževanje. Ta oddelk nudi uporabnikom tudi podporo pri vzdrževanju komunikacijskega omrežja in skupne baze podatkov poslovnega informacijskega sistema podjetja, zagotavlja usposabljanje uporabnikov za uporabo računalniške tehnologije in programskih orodij, ter zagotavlja obdelavo podatkov na centralnem računalniku, na katerega je preko lokalnih ali najetih telefonskih linij priključenih preko 80 terminalov in nekaj osebnih računalnikov. Ta tehnologija nam omogoča, da je vsak poslovni dogodek evidentiran tam, kjer nastane. Pri dograjevanju informacijskega sistema pa pogrešamo uporabnike z njihovim znanjem in poznavanjem poslovnega ter organizacijskega sistema Bresta.

Osnovni proces sodobne proizvodnje je transformacija velikih industrijskih sistemov v prožna manjša podjetja, ki temeljijo na znanju in ustvarjalnosti. To je bila tudi ena od smernic za razvojno strategijo podjetja Brest, ki jo uresničuje s projektom Prizma.

Predvidena organizacija poslovnega sistema nam narekuje celovito reorganizacijo sedanjega računalniško zasnovanega informacijskega sistema (izvajalnega in upravljalnega). Stopnja decentraliziranosti računalniškega obravnavanja podatkov bo morala slediti stopnji decentraliziranosti poslovnega sistema podjetja kot celote. Pri decentralizaciji moramo upoštevati možnosti, ki jih prinaša sodobna informacijska tehnologija. Ker pa je v informacijski sistem lahko vključena tehnologija vseh vrst, je primerno, da so naloge v zvezi z načrtovanjem te tehnologije centralizirane.

Računalniško zasnovan informacijski sistem je namenjen uporabnikom — izvajalcem in upravljalcem — poslovnih procesov. Če bomo njegov razvoj prepustili samo računalničarjem, bodo ti upoštevali zgolj lastne želje in razpoložljivo opremo, kar ne ustreza splošnim ciljem poslovnega sistema. Prav tako ne smemo te naloge prepustiti prodajalcem računalniške opreme, saj je razumljivo, da bodo ti priporočali le tisto, kar želijo prodati. Tudi neposreden prenos računalniško zasnovanega informacijskega sistema iz okolja enega poslovnega sistema na drugi.

Nadaljevanje na 4. str.

Korporacija

Nadaljevanje z 2. str.

mreže podjetij, močan poudarek dajemo inženiringu in nabavnim potem, predvidevamo zajetne investicijske posege (predvsem Gaber, Pohišstvo in Tapetništvo), pripravljamo program razbremenitve proizvodnje z »očiščenjem« njene periferije (čiščenje, vzdrževanje ipd.) in nadaljujemo z že začetim procesom odpiranja novih delovnih mest.

Ali bo z ozirom na prejšnji odgovor v Brestu še možno, kot doslej odlašati s sicer nepopularnimi ukrepi? Mislim na tehnološke viške, kje in kolikšni so, kako se jih bomo lotili, kako izpolnili pogoje kolektivne pogodbe?

Postavili ste mi seveda vprašanje o viških zaposlenosti. Tu skrivalec ni. Nepopularne ukrepe vedno ocenjujejo tisti, ki so prizadeti, za ostale niso nepopularni. Poslovodstvo in jaz osebno smo v preteklih letih dovolj »pritiskali« na vodstva enot, da se lotimo učinkovitega zaposlovanja. Kjer tega niso resno vzeli, bi utegnili nastopiti problemi velike pre zaposlenosti, krivdo za to pa bodo morali naprtiti sebi. Še vedno trdim, da ima vsakdo možnost, da v okviru obstoječih in novih programov najde zaposlitev in s tem socialno varnost. Menim, da je edina omejitev, če človek noče. Temu pač ni mogoče pomagati, ker pomoči tudi ne potrebuje. Sociala bo slej ko prej zapustila podjetja in zato apeliram na vse zaposlene, da ob grozečem razširjanju nezaposlenosti v Sloveniji začnejo kar takoj ceniti vse možnosti, ki se odpirajo za dodatno zaposlovanje in da v dobro vseh nove organizacijske razmestitve sprejmejo kot pogoj za našo skupno perspektivo ter da v teh procesih aktivno in konstruktivno sodelujejo.

Brest bo predvideno organizacijsko sliko opremil z ope-

rativnimi kadri, torej s kadri, ki bodo neposredno prispevali k boljšemu tekočemu poslovanju in odpiranju boljših perspektiv. Potrdilo o šolanju bo samo dokaz, da je nekdo hodil v šolo. Institutov in temeljnih raziskav ter filozofov in jamačev ne bomo plačevali. Cenili bomo samo znanje in iz tega neposredno delo in učinke. Vse ostalo je za v koš zgodovine.

V zapleteni in odgovorni nalogi vodenja poslovnega sistema, kot je korporacija, bodo vsekakor v ospredju managerske sposobnosti. Ali v tem smislu zaupate v vodilne kadre podjetja matere in njenih hčera?

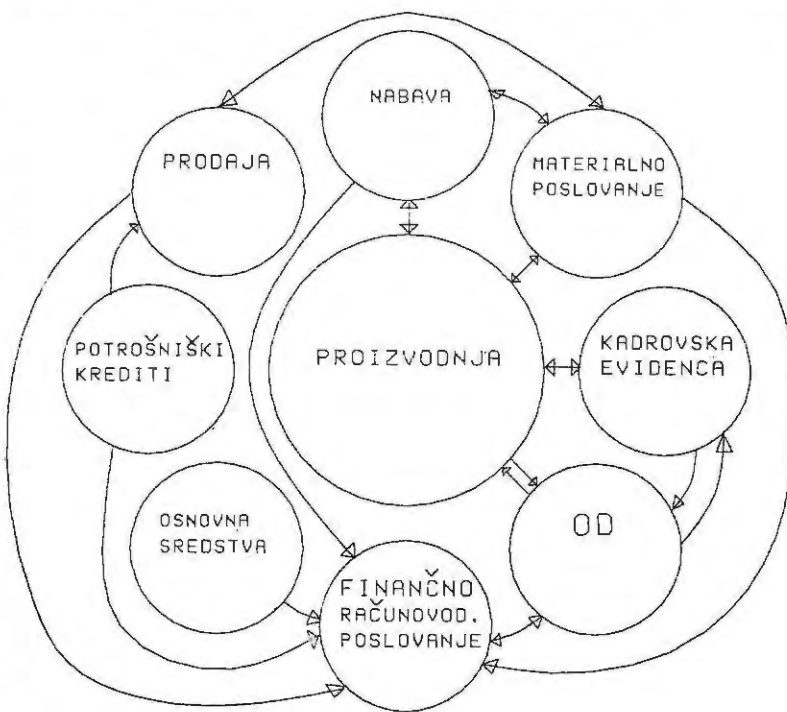
Vprašanje bi bilo bolje postaviti z obratne smeri. Koliko podrejeni zaupajo svojemu vodji? Ali menijo, da jih prav vodi ali ne. Torej ali mu je zaupati ali ne.

Za kadre, ki sedaj vodijo poslovne enote sem sam največ »kriv«, ravno tako velja za sestavo ožjega vodstva podjetja. Moje vodilo ni nikoli bilo, da je za dobro delo v tako široki ekipi, kot je moj kolegij, treba imeti za vsako posamezno področje idealnega človeka. Temeljni pogoj je, da se medsebojno dobro poslovno razumejo in jim je tako omogočeno dojeti skupen cilj. Mi se ob vsej resnosti gospodarskih težav poslovno dobro razumemo in to je dobro za Brest.

Kakšno je vaše sporočilo zaposlenim ob koncu tega razgovora?

V poblebiscitnem letu želim vsem Brestovcem, upokojenim Brestovcem in vsem, ki jim za Brest ni vseeno, obilo zdravja, veselja in sreče, ki jo bomo tudi potrebovali. Z vsemi si želim dobrega poslovnega sodelovanja ob uresničevanju naših načrtov in ciljev.

I. Štefan

Shema informacijskih tokov

PRODAJA

- izvajanje vseh procesov prodajne funkcije (vodenje naročil kupcev, disponiranje, fakturiranje, evidentiranje prodanega blaga...),
- izdelava upravljalnih informacij s področja prodaje. Ta podsistem obravnava veleprodajno, maloprodajno in interno poslovanje.

MATERIALNO POSLOVANJE

- vodenje skladišnega poslovanja (zalog in prometa materialov, izdelkov, drobnega inventarja...),
- evidentiranje inventurnih popisov,

škovnih mestih in stroškovnih nosilcih,

- izdelava potrebnih zbirnikov,
- vodenje glavnega knjigovodstva,
- izdelava potrebnih upravljalnih informacij za vsa področja, ki jih ta podsistem zajema.

OSNOVNA SREDSTVA

- evidenca in obračun osnovnih sredstev z obračunom amortizacije in revalorizacije,
- izdelava vseh upravljalnih informacij za to področje.

Predstavljamo Brest-Dumi d.o.o.

Razvojna prizadevanja v Brestu predstavljajo nenehna iskanja novega, boljšega, donosnejšega. Nove ideje prihajajo v podjetje po različnih poteh. Tako je bilo tudi z idejo za ustanovitev podjetja Brest-Dumi, d.o.o., Cerknica, o čemer smo na kratko že poročali.

V sklopu celovitega razvojnega koncepta Bresta, ki smo ga pod imenom Prizma predstavili junija na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani ožji slovenski javnosti, je bila med drugimi zelo opazna predstavitev razvojnega projekta — gumijastih izdelkov za šport in navični turizem.

Podpis pogodbe BREST-DUMI d.o.o.

in Brest dogovorili o nujnosti

Idejo sta prinesla na Brest dva poslovneža z Reke (ime firme DUMI pomeni začetnici njunih priimkov — Duplišak in Mileta), ki sta tovrstne izdelke v omejenih količinah izdelovala v zasebni proizvodnji. Vehiko povpraševanje po takšnih izdelkih na trgu, solidna kakovost, znanje ter prostorske omejitve za razširitev dejavnosti v starem okolju, so bili glavni motivi pri njunem iskanju razvojnih možnosti.

Že prvi pogovori na Brestu so pokazali, da bi bilo možno s skupnim prizadevanjem projekt uresničiti. Pri iskanju najprimernejše lokacije je bila industrijska cona v Pod-

skrajniku opredeljena kot najprimernejša za bodočo proizvodnjo. Intenzivno smo začeli pripravljati investicijski elaborat, ki je pokazal ustrezno donosnost projekta. S pismom o nameri so se oba partnerja in Brest dogovorili o nujnih aktivnostih, potrebnih za ustanovitev novega podjetja.

Septembra je bila podpisana pogodba o ustanovitvi, oktobra pa je bilo že registrirano novo podjetje z mešano lastnino pod imenom Brest-Dumi, d.o.o., Cerknica, podjetje za proizvodnjo in promet izdelkov za navično in šport.

Dejavnost podjetja je precej široka. Gre za proizvodnjo vseh vrst športnih in reševalnih plovil, rafting splavov, gumijastih rezervoarjev, športnih rekvizitov in opreme ter drugih izdelkov in storitev.

Proizvodni prostor je preurejena skladiščna hala v površini 1600 m² v Podskrajniku, ki jo je Brest dal novemu podjetju v uporabo z najemno pogodbo. Hkrati pa si je novo podjetje Brest-Dumi zagotovilo v najem tudi prejšnjo delavnico na Reki, v kateri naj bi razvijali nove prototipe in opravljali servisne in druge storitve za lastnike njenih izdelkov.

Brest ima večinski ustanovitveni delež v podjetju v obliki investicijskega vložka za usposoditev proizvodnje v omenjenem skladiščnem prostoru. Drugi del vložka pa sta prinesla partnerja v obliki znanja, v postopkih, materialih, surovinah, trgu, pripomočkih in drugih potrebnih znanjih in stvarih za zagon nove proizvodnje.

V pogledu tehnološke opremljenosti proizvodnja omenjenega programa ni zahtevna. Poleg nekaj manjših strojev se uporabljajo predvsem različni pripomočki in ročno orodje. Zahtevnejši pa so tehnološki pogoji, v katerih poteka

proizvodnja, zlasti kar zadeva stalnost ustrezne temperature delovnega okolja.

V manjših količinah nastaja pri brušenju gume in plastike prah, ki se odsesava v vrečaste filtre. V odpadnem zraku so prisotni hlapi topil, ki nastajajo pri lepljenju sestavnih delov izdelkov. Pri projektiranju in izvedbi odsesovanja in prezračevanja smo seveda morali upoštevati ta dejstva, kot tudi zelo zahtevne predpise glede ureditve delovnega mesta in vpliva na okolje. V tem

smislu je torej proizvodnja v ekološkem pogledu povsem podobna proizvodnji pohištva.

Osnovni izdelki proizvodnega programa so pnevmatski čolni s stekloplastičnim dnom za rekreacijo in profesionalne namene. Izdelki imajo dolgo življenjsko dobo, saj se vanje vgrajujejo najboljše gumirana platna — hypelon. Stekloplastično dno pa je projektirano kot nepotopljiva komora.

Novo podjetje je začelo z uvajanjem priužitve delavcev za različne tehnološke operacije. Trenutno dela v proizvodnji 10 Brestovih delavcev, ki so bili izbrani na osnovi razpisa v okviru Brestovih po-

slovnih enot, proizvodnjo pa uvajajo štirje inštruktorji.

Število zaposlenih je racionalizirano in se bo postopoma povečevalo, odvisno od hitrosti osvajanja proizvodnje in uspešnosti trženja izdelkov.

Oblika izdelkov, kakovost izdelave in vgrajenih materialov jamčijo izdelkom ustrezno konkurenčnost, ki bo omogočila, da si bo zanimivi program na široko utrl pota do kupcev po svetu. To pa nas navdaja z upanjem na uspešnost novo ustanovljenega podjetja. Zato naj velja novi družbi: Brest-Dumi d.o.o. — srečno!

Drago Mazij

Ljubljanski pohištveni sejem '90

Po 11 letih prekinitve je 20. novembra letos Gospodarsko razstavišče na široko odprlo vrata Ljubljanskemu sejmu pohištva '90, ki naj bi ne bil le tradicionalen, ampak predvsem nosilec razvoja pohištvene industrije in s tem tudi slovenskega gospodarstva.

Sejma so se poleg slovenskih in jugoslovanskih udeležili še razstavljalci iz Italije, Švice, Švedske in Avstrije.

Sejem je zbudil izredno zanimanje strokovnjakov, poslovnih partnerjev, kakor tudi obiskovalcev iz vse Slovenije, Jugoslavije ter tudi sosednjih dežel. Nad obiskom smo bili presenečeni vsi, razstavljalci, GR in tudi obiskovalci, tako da je v popoldanskem času zmanjkalo prostora za zbran ogled razstavljenih izdelkov in poslovne razgovore.

Nagrajena arhitektka Tea in Edo VIDOVIČ

Brest se je že na začetku vključil v snovanje sejma. Priprave so potekale v okviru odbora razstavljalcev nekdanjega sozda, kjer nas je zastopal Andrej Vivod, direktor sejma pa je bil Vojko Harmel. Vendar je bilo, kot že na mnogih dosedanjih sejmih, težko zainteresirati posamezne PE k pravočasnemu sodelovanju. Na koncu smo le uspeli s programom in izdelki, ki nam jih lahko zavida marsikateri proizvajalec pohištva.

Gaber se je predstavil z novim programom kuhinj Generacije 3000, ki jih odlikuje predvsem velika funkcionalnost, raznolikost in kakovost. V sodelovanju z Brestinom smo lansirali obnovo kuhinj s komercialnim imenom New look. Program omogoča zamenjavo front vseh proizvajalcev, kakor tudi obnovo delovnih plovč ter drugih iztrošenih elementov.

Na področju tapetništva smo predstavili usnjeno garnituro Silva, ki je primerna tudi za jugoslovanski trg, ter razstav-

ljivo garnituro Miha, ki smo jo v našem prodajnem programu že dolgo pogrešali.

PE Masiva in Tovarna pohištva Cerknica sta se predstavili z nagrajeno garnituro Sax, ki sta jo oblikovala arhitekta Tea in Edo Vidovič. Strokovna komisija ji je prisodila nagrado Kristal '90 z obrazložitvijo, da je bilo priznanje podeljeno za izvirni oblikovalski pristop, ki omogoča z minimalnim številom elementov unikatno opremo prostora z ohranjanjem spoštovanja do tradicije slovenskega pohištva.

Masiva iz Martinjaka je dopolnila program kuhinj še z jedilno mizo Ida in stoli Ida.

Tovarna pohištva iz Cerknice je prikazala novo variacijo programa Tema z imenom Spring ter popolnoma nov program Ten, ki je primeren za bivalne prostore, spalnice in butike. Namenjen je kupcem, ki si svobodno in sodobno oblikujejo ambient. Posebej so bile prikazane tudi finalizirane obloge in podi, ki so posebej primerni za poslovne prostore.

Jelka je prikazala svoj tradicionalen pisarniški program Sigma. V okviru Inženiringa pa smo prikazali, v sodelovanju z avstrijsko firmo Bene,

najmodernejši pisarniški program, ki omogoča racionalno in zdravo delo v pisarnah, opremljenih z računalniki, terminali in drugimi modernimi pripomočki.

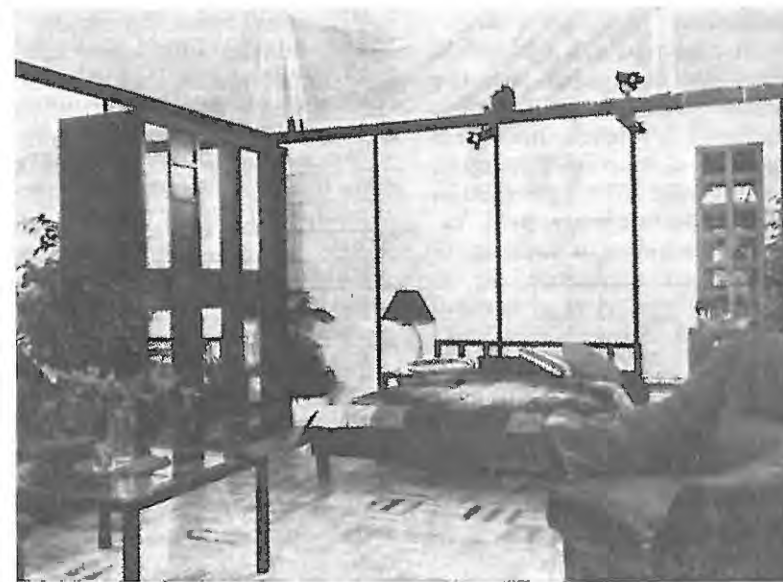
Posebej moramo omeniti Brestin z raznovrstnim programom igračk, galanterije, lesenimi poslovnimi kovčki, spominki in svetili. Prava umetnina pa je bila stena iz barvnega stekla s prikazom Martina Krpana, izdelanega v tiffany tehniki.

Značilnost skoraj vseh naših programov je bila v tem, da eksponati niso bili izdelani samo za sejem, temveč je večina izdelkov že v proizvodnji oziroma v prodaji po salonih Bresta, kot tudi v drugih prodajnih salonih v družbenih in privatnih podjetjih.

Sejem nam je omogočil opredelitev proizvodnega programa za leto 1991 in seveda tudi boljše trženje le-tega, kar pa je pogoj, da bodo naša nova podjetja uspešno startala na domačem in tujih tržiščih z Brestovim geslom: da stanovanje oziroma poslovni prostor postane prijeten in udoben — skratka, da stanovanje postane NAŠ DOM.

J. Gregorič

Bivalni ambient — TEN

Informacijski sistem

Nadaljevanje s 3. str.

neg sistema v drugega, čeprav zelo podobnega, se ne obnese. S tem načinom sicer dobimo hitre začetne rezultate, vendar sledi dolgotrajno prilagajanje organizacijskega in poslovnega sistema informacijskemu.

Ta dejstva nam narekujejo, da se bomo morali celotne reorganizacije računalniško zasnovanega informacijskega sistema podjetja Brest lotiti na podlagi projekta, ki bo rezultat študije organiziranosti, poslovnih procesov in problematike obravnave informacij v poslovnem sistemu.

Z znano strategijo razvoja informacijskega sistema podjetja in uvajanjem nove računalniške tehnologije pa lahko pričakujemo le tolikšen uspeh, kolikor so vsi sodelavci — računalnikarji in uporabniki — usposobljeni in pripravljeni na spremembe, predvsem pa morajo razumeti prizadevanja in smer razvoja podjetja na tem področju.

Silva Perčič

Naš razgovor:

Predsednik IS SO Cerknica

Tokrat se pogovarjamo s Petrom HRIBARJEM, diplomiranim veterinarjem, 45 let. V Cerknico se je iz Ljubljane preselil leta 1975. Za družino (žena Marjanca, sin Andrej in hčerka Mojca) je zgradil svoj dom na Sinji Gorici — najmlajšem cerkniškem naselju.

Peter Hribar si je že zdavnaj izdelal svoj imič. Govori se, da je prvovrsten in požrtvovalen v svojem veterinarskem poklicu — pa vnet »gonič« kulture v občini in še kaj. Sogovornika v hipu preplavi z njemu lastno energijo, brezkončnostjo idej in neomejenim optimizmom. V začetku in sredi leta si je določil dve bremen — postal je direktor tovarne Pletenina v Ljubljani in predsednik Izvršnega sveta občine Cerknica. Kako vse to zmore, pove ta razgovor.

Na prvih povojnih večstrankarskih volitvah si bil v samem vrhu na listi ZSMS — Liberalne stranke in kot je bilo tudi pričakovati zanesljivo izvoljen v DPZ nove občinske skupščine. Zatem si se priključil Demosovi koaliciji, ki ima tudi v naši občini večino v skupščini. Govorilo se je o izdaji svoje stranke, kot tudi, da si na ta način prevahal volilce. Prepričan sem, da si pripravljen občanom to dogajanje obrazložiti.

Odgovor je zelo enostaven. Ne gre za nikakršno prevaro. Žal je redkokomu znano, da smo socialdemokrati in liberalci sklenili nekakšno predvolilno koalicijo in zato sem se kot tretji pojavil na liberalni listi. Res pa je tudi, da liberalci niso nikjer označili, da nisem njihov kandidat, pač pa kandidat socialdemokratov. Po volitvah je ta koalicija takoj razpadla, kar pa so liberalci vedeli že vnaprej. Mislim, da je jasno, da sem se potem vključil v Demosov blok, kajti bilo bi na moč čudno, če bi, čeprav lokalna, taka koalicija obstajala še naprej. Skratka — nikoli nisem pripadal liberalni stranki.

Glede prevare volilcev pa samo tole: prepričan sem, da sem si zaupanje volilcev pridobil predvsem zaradi svojega petnajstletnega dela med njimi kot veterinar z vseskozi povsem jasno opredeljenim svetovnim nazorom, torej tudi političnim in ne zato, ker sem nastopil na liberalni listi.

V tem času si se bil že lotil odgovorne naloge vodenja ali kot danes pogosto pravimo — reševanja ljubljanske »Pletenine«. Kako je prišlo do te odločitve?

To je bil zame zelo naporen in hud čas, saj sem moral

sprejeti nekatere zelo težke odločitve, ki so moj dotedanji način življenja postavile na glavo. Razlog je v tem, da je Pletenina nekoč bila last mojega očeta in da mi prav tako ni bilo in mi tudi danes ni vseeno, kaj bo s to, nekoč cvetočo tovarno. Poleg tega je ta odločitev zame predstavljala pravi izziv, ki ga je bilo vredno sprejeti. Sicer pa moram v zvezi s Pletenino povedati še tole: zame je Pletenina preteklost, kajti nekaj dni nazaj sem na lastno željo podal ostavko na mesto gl. direktorja. Vzrok? Na začetku svojega dela v Pletenini sem predstavil kolektivu svojo vizijo in program sanacije in razvoja tovarne. Program je bil soglasno sprejet in kasneje tudi potrjen na republiških nivojih. Relativno hitro so se začeli tudi že kazati pozitivni rezultati in mirnejša plovba Pletenine. Žal pa so se razmere v našem gospodarstvu sedaj do skrajnosti zaostrele in ker se pri takem delu ne da živeti zgolj od obljub, pomoči pa je Pletenina ves čas bila zelo potrebna, sem bil prisiljen predlagati nekaj zelo bolečih ukrepov, ki po mojem globokem prepričanju edini še lahko rešijo že pred leti zavoženo tovarno. Prišlo je do nesoglasij v vodilni ekipi, ker pa nisem pripravljen in tudi ne morem delati v neslogi, sem pač odstopil. Če pade moj program, za katerim stojim, potem se ve, kaj moram storiti!

Imeli smo že novo skupščino, ne pa tudi še Izvršnega sveta. Šlo je za resno in dolgo krizo izbora mandatarja. Kandidati so se nudili in odklanjali hkrati. Celo taki, ki jih je pregnala roka pravičice. Povsem nepričakovano in tik pred zdajci se je pojavil novi kandidat — Peter Hri-

bar. Kaj Te je takrat vodilo do te pomembne odločitve?

Kot je znano, sem kljub številnim ponudbam, da sedem na županov ali stol predsednika IS, striktno odklonil vse funkcije. Razočaranje je bilo veliko, toda meni je tedaj bila Pletenina preveč pomembna, da bi se spuščal še v politiko.

Ker pa sem sodeloval pri vseh predstavitvah kandidatov in videl v katero smer vse skupaj pelje, sem se takorekoč tik pred zdajci premislil in odločil, da sprejemam kandidaturu za predsednika IS, vendar v neprofesionalnem razmerju. Ni mi namreč vseeno kam in kako bo plula naša občina v teh težkih časih. V letih svojega dela na terenu sem pač dodobra spoznal celo občino in lahko rečem, da vem v glavnem za večino problemov, ki tarejo naše občane. Seveda sem si tudi izdelal svojo vizijo razvojnih možnosti naše občine. Ker sem po naravi kreativec in sem videl realne možnosti, da res lahko vsaj nekaj storim, sem se odločil.

Z ozirom na Tvoj angažma v Ljubljani, je bilo seveda funkcijo predsednika IS možno opravljati zgolj neprofesionalno. Pri tem pa se je postavljalo povsem neosebno vprašanje: ali si v Sloveniji prav občani Cerknice in njihovo vse bolj propadajoče gospodarstvo zares lahko privoščijo neprofesionalno reševanje nakopičenih problemov. Kako gledaš zdaj na te takratne pomisleke in opozorila?

Prav nič drugače danes kot tedaj. Že ob izvolitvi sem povedal, kako si predstavljam delo predsednika IS in mislim, da se je »formula« kar obnesla. Ne rečem, da bi se morda še kaj ne dalo izboljšati, toda menim tudi, da bi se morali ljudje počasi navaditi na drugačen način razmišljanja. Kaj hočem povedati? Mislim, da ni dolžnost predsednika, da se vtika v vse in vsakogar, pač pa je to predvsem delo šefov posameznih resorjev in njihovih podrejenih. Mi pa smo se skozi leta navadili, da je vsako stvar treba reševati na samem vrhu in da se prav nič ne sme zgoditi brez »žegna« najvišjih. Moj način razmišljanja je drugačen. Mislim, da je treba vsakomur dati možnost, da na svojem delovnem mestu pokaže kaj zna in da za svoje delo tudi polno odgovarja. Moja dolžnost je predvsem ta, da ljudem dajem delovne naloge, jih povprašam za rezultate in pa seveda, da se držim dogovorjenega kompasa in smeri, ki jo mora peljati občinska barka. Zavedam se, da tak način ni ravno značilen za nas, je pa zelo običajen na zahodu in če se že hočemo iti jutri Evropo, potem je edino prav, da se že danes začnemo

obnašati in razmišljati drugače. Mislim, da tudi ni primarna naloga IS reševati nakopičene gospodarske probleme, kajti če stvari prav razumem, potem to je in bo prvenstvena naloga poslovodstev v podjetjih, sicer nismo spremenili ničesar in bomo samo ponavljali stare napake. Rekli pa smo dovolj jasno: politika naj se ne vtika v gospodarstvo! Kam nas je takšno vtikanje pripeljalo pa dovolj jasno vidimo in občutimo vsi. To pa ne pomeni, da jim ne bomo pomagali po vseh naših najboljših močeh.

IS je torej začel delovati. Ali je in v kolikšni meri čutiti morebitni vpliv strankarstva?

Ne! V delu IS ni čutiti nikakršne strankarske pripadnosti, kajti osebno sem mnenja, da mora biti IS povsem nestrankski in da se mora kot tak povsem enakopravno posvečati reševanju vseh problemov, s katerimi se srečuje. In teh ni malo, verjemite!

Gospod Hribar! Prav v teh dneh mineva poldrugih sto dni od imenovanja IS. Ob takih prilikah se vprašanje postavi kar samo: ali ste v IS že izdelali program gospodarske konsolidacije v občini, s kakšnimi prioritetami in na katerih področjih so rezultati že vidni?

Odgovor sem podal že v predprejšnjem vprašanju. Mislim, da bo treba počasi dojeti, da občina in njeno delo nista in ne smeta biti več tisto, kar je to včasih bilo, ampak, da mora predvsem poskrbeti za tiste splošne pogoje, ki pomenijo, da se občani v občini počutijo bolje in da imajo občutek, da tudi njihova občina napreduje. O rezultatih ne želim govoriti, lahko pa rečem le toliko, da smo nekaj malega pa le naredili.

Ali imate tesnejše stike z vodstvi podjetij, oziroma ali ste podrobneje seznanjeni z njihovimi težavami in koliko jim je IS sposoben in v kakšni obliki nuditi prepotrebne pomoči?

Da, takšni stiki obstajajo in poleg formalno organiziranih sestankov, se dostikrat slišimo tudi po telefonu. Kar se tiče težav, je moje stališče znano. Ni govora, da bi se kot predsednik IS kakorkoli vtikal v reševanje problemov in težav v posameznih podjetjih. Toda vselej sem pripravljen pomagati, če imam le možnost, ali pa posredovati nabrane informacije, če so koristne tudi za naša podjetja.

Kakšno je stanje v negospodarstvu in kaj nameravate pokreniti na tem področju?

Ni najboljši in tudi ne more biti drugače, kajti to je področje, ki se že vsa leta bori s hudimi težavami, čeprav moram reči, da je vseeno veliko storjenega. Problemi so hudi in veliki in njihovo reševanje bo predstavljalo zelo trde orehe, še zlasti, ker je gospodarstvo skoraj popolnoma izgubilo sapo. Trenutno se z vsemi silami borimo za nov zdravstveni dom v Cerknici, kajti za njegovo otvoritev bo potrebno postoriti še mnogo kaj. Upajmo, da nam bo uspelo in potem se bomo posvetili tudi reševanju ostalih nakopičenih problemov.

Ali nameravate, kdaj in kako reorganizirati upravne službe?

Da. Takšno reorganizacijo in to precej temeljito smo že imeli pripravljeno, toda zaradi priporočila republiških upravnih organov smo odstopili od sprememb. Te spremembe bodo vseeno v kratkem izvršene.

Kaj lahko rečeš o slovenskem plebiscitu?

Skrajni čas!

Gospod predsednik! Na koncu najinega razgovora Te vprašujem — ali si še vedno neomajen optimist?

Vedno sem bil in vedno bom!

Gospod predsednik, hvala lepa za razgovor!

I. Štefan

Priznanja občine Cerknica

Letošnja občinska priznanja in plakete so podelili na slavnostni seji ob praznovanju občine Cerknica.

1. PRIZNANJA OBČINE CERKNICA SO PREJELI:

IMOS SGP GRADIŠČE CERKNICA

Za pomemben prispevek na področju gradbeništva in razvoja občine Ob 40-letnici.

TABORNIŠKI ODRED JEZERSKA ŠČUKA

Za pomembno družbeno vlogo in dejavnost na področju usposabljanja mlade generacije. Ob 15-letnici.

EKIPA REŠEVALCEV ZD CERKNICA:

MELE Jože, VIDRIH Janko, LOVKO Janez, PETROVIČ Jože in UDOVIČ Anton.

Za splošno družbeno korist in humano delo z občani.

PLAKETI OBČINE CERKNICA STA PREJELA:

TURŠIČ Maks, roj. 1913, Cerknica, Tabor 42

Za dolgoletno delo v pevskih zborih in Pustnem društvu.

ŠUMRADA Janez, roj. 1954, Ljubljana, Jesenkova 4

Za 15-letno delo pri ustvarjanju podob krajev, ljudi, zgodovine in umetnosti na območju občine Cerknica.

„Razmišljaj in predlagaj nekaj koristnega“

V Brestu je za nami še ena akcija »Razmišljaj in predlagaj nekaj koristnega«, ki je potekala v septembru in oktobru. Tudi tokrat smo želeli, da bi inovacijska dejavnost trajala brez večjih nihanj skozi vse leto, ne le v razpisanem obdobju.

Inventivna dejavnost na vseh ravneh je praviloma motor razvoja. Zato smo na Brestu že pred leti začeli vzpodbujati zaposlene k razmišljanju ter nagrajevati inventivne predloge.

V letih 1988 in 1989 je bilo prijavljenih veliko inovacijskih predlogov, torej sta bili akciji zelo uspešni. Letos smo za rešitev perečih vprašanj v podjetju (tehnologija, novi proizvodi, organizacija poslovanja) želeli na tematiko še bolj približati potencialnim inovatorjem.

V nekaterih poslovnih enotah Bresta ugotavljam zelo malomaren odnos do inovacijske dejavnosti. Napake se pojavljajo na vseh ravneh: od prijaviteljev predlogov do komisij, sindikata in vodstev poslovnih enot. Nekateri posamezniki prijavljajo iz nevednosti ali pa celo iz nagajivosti nesmiselne ali nekoristne predloge in s tem jemljejo čas komisijam za ocenjevanje predlogov, ki se že tako težko sestanejo k ocenjevanju in obdelavi predlogov.

V akciji iz leta 1989 so posamezniki in sindikat očitali nekaterim predlagateljem, da so prijavili ideje drugih. Če se je to res zgodilo, kar se bo izkazalo v nadaljnjem obravnavanju inovacij, to vsekakor ni moralna vrlina predlagateljev. Vendar pa je pri tem treba opozoriti, da je v inovatorski dejavnosti pač tako: kdor prej pride, prej melje. Seveda ne propagiram kraje idej, pač pa priporočam, naj se v takšnih primerih zainteresirani dogovorijo o realnih deležih soavtorstva, kar bi se odražalo tudi v dokončni zrelosti in dodelavi predlagane inovacije, ki bo tako prispevala optimalne koristi inovatorjem in podjetju.

V poslovnih enotah se z zelo različno vnetostjo obnavljanja predlaganih inovacij. Te so bile v smislu razpisane akcije dokaj hitro rešene, vendar pa njihovo reševanje po Pravilniku o ustvarjalnosti pri delu v nekaterih PE nikakor ni steklo, ali pa je bil postopek celo zavrt z očitki, omenjenimi v prejšnjem odstavku. V takih primerih bi morale komisije za obravnavanje inovacijskih predlogov vsekar ukrepati hitreje. Navsezadnje bi se tudi vodstva PE morala zavedati, da se s hitrim uvajanjem inovacij v prakso doseže maksimalna materialna korist. Zaradi zavlačevanja lahko inovacija res postane zgolj strošek oziroma neuporabna ideja.

Najpogostejše so tehnične in tehnološke inovacije, zelo malo pa je inovacij na področju organiziranja dela in poslovanja. Očitno predlagajo inovacije le kadri na nižji in srednji strokovni ravni, malo pa jih je na višjih ravneh, kjer je resda težje ločiti, kaj je službena dolžnost in kaj inovacija. Pa vendar je ob skrbni preučitvi tudi pri predlogih

strokovnih ljudi mogoče ločiti inovacijo od rednega dela.

Na splošno se kljub zadovoljivi odzivnosti še vedno premalo zavedamo koristnosti inovacij. Ta se kaže na zelo različnih področjih, kot so: večja produktivnost, lažje in varnejše delo, večji zaslužek

za delavca in za podjetje, materialna korist inovatorja in končno tudi vseh zaposlenih v podjetju.

Čas je, da se vsi zavemo koristnosti inovacijske dejavnosti. K njeni uspešnosti prispevajo vsi, vsak po svojih močeh, sposobnostih in možnostih — skozi vse leto in ne samo v dveh mesecih, ko traja akcija. Zato bi veljalo slediti reku: Mislamo vsi in delajmo vsi!

Pregled rezultatov akcije v lanskem in letošnjem letu:

Poslovna enota	Skupno število inovativnih predlogov	1989	1990
POHISTVO	4	2	
MASIVA	10	17	
ŽAGALNICA	10	30	
GABER	—	3	
IVERKA	39	34	
TAPETNIŠTVO	—	1	
STROJEGRADNJA	30	7	
MINERALKA	1	10	
JELKA	—	8	
TRGOVINA	—	—	
POSLOVODSTVO	—	6	
SKUPAJ	94	118	

J. Majerle

Nov zdravstveni dom

Ob vstopu v Cerknico iz smeri Loške doline se nam oko nehote ozre na novo stavbo, grajeno v takorekoč klasičnem slovenskem slogu. Lahko bi celo rekli, da se s svojo arhitekturo kar sklada z okoljem. Nekateri trdijo, da je objekt mnogo prevelik, da ni bilo

kratne medobčinske zdravstvene skupnosti, da bodo prispevale sredstva v višini 50 odstotkov od vrednosti investicije. S takšno predpostavko smo startali v izgradnjo, kljub stalnim oporekanjem nekaterih, da se spuščamo v optimistične avanture.

Zdravstveni dom Stari trg je bil adaptiran v dokaj ugodno doseženih pogojih, za kar ima veliko zaslugo gradbeni odbor v Loški dolini. Dom je bil že ob koncu leta 1988 predan svojemu namenu. Hkrati so se začele aktivnosti za gradnjo novega zdravstvenega doma v Cerknici. Za začetek je bilo treba definirati obseg in vrsto dejavnosti. Poleg znanih demografskih podatkov in potreb našega prebivalstva, so se na osnovi strokovnega dela in

Novi zdravstveni dom v Cerknici

treba tako velike gradnje ipd. Pri tem moram pripomniti, da je prevladovala, ko smo leta 1986 razmišljali o programu samoprispevka, misel, da je edini program, ki bi ga ljudje podprli in ki nam je najbolj potreben — nov zdravstveni dom. Ta v katerem se sedaj opravlja nujna in osnovna zdravstvena dejavnost je zrasel iz stare pogorele posojilnice in nikakor ni zadoščal zahtevam medicine ter primernemu standardu v pogledu nudenja zdravstvene zaščite. Zato smo se prebivalci občine junija 1987 na referendumu odločili, da bomo zbrali sredstva za obnovo zdravstvenega doma v Starem trgu in za izgradnjo novega v Cerknici. Takoj smo se lotili realizacije operativnih del. Pri tem smo se dogovarjali z občinami ta-

Dosedanji zdravstveni dom v Cerknici

konsultacije z zdravstvenimi delavci izluščile t.i. programske zasnove. Na osnovi teh so projektanti in arhitekti projektirali objekt. Glede na to, da je bila gradnja tega objekta zelo zahtevna in da je bilo poleg strokovnega gradbenega dela treba opraviti tudi finančni inženiring, smo iz-

brali generalnega izvajalca s funkcionalnim inženiringom — podjetje Smelt iz Ljubljane.

Ne glede na to, da nismo imeli s strani drugih občin še nobene pomoči ali prispevkov (kljub obljubam), smo se junija 1989 odločili za gradnjo. Zaradi manjkajočih sredstev iz naslova priliva na račun virov drugih občin smo gradnjo razdelili na več faz, t.j. na I a, I b in II fazo. I a faza je obsegala gradnjo do četrte gradbene faze z dokončno fasado, notranje instalacije, ometi, estrihi in drugimi potrebnimi deli v dveh tretjinah površin stavbe. S tem smo hoteli pripraviti pogoje za dokončanje in funkcioniranje za vsaj 2/3 zdravstvene dejavnosti. Proti koncu te faze so se pokazale možnosti, da bi do konca leta 1990 izvedli tudi I b fazo, ki obsega dokončanje izgradnje navedene površine — vso potrebno strojno in drugo instalacijo, ter delno zunanjo ureditev. Ta del bo opravljen do

konca tega leta. Osnovna zdravstvena dejavnost bo s tem omogočena, vendar še ne v vseh ambulantah. Tako sedaj zdravstveni delavci predlagajo, naj dom v celoti dokončamo, šele nato pa naj bi se preselili.

Za dokončanje zdravstvenega doma si prizadeva tudi sedanji občinski izvršni svet, ki je na republiško upravo za zdravstvo posredoval aktualno problematiko. Gre namreč še vedno za manjkajoča sredstva, ki naj bi jih pokrile solidarnostne občine v nekdanji medobčinski zdravstveni skupnosti. Če pride do ugodnega dokončnega sklepa o sofinanciranju tega objekta, bi nadaljevali z deli za definitivno dokončanje doma. To pa bi — optimistično rečeno — pomenilo preselitev vseh zdravstvenih aktivnosti v novi zdravstveni dom v Cerknici spomladi 1991.

Za gradbeni odbor:
Franc Ješelnik

Širinsko lepljenje v PE ŽAGALNICA

Delovni koledar za leto 1991

Osnove za izračun urnega fonda:

— leto 1991 ima 165 dni
— v letu 1991 je 11 plačanih praznikov

Za 42-urni delovni teden potrebujemo sledeče število ur: 365 dni — 52 dni (nedelje) = 313 dni × 7 ur = 2191 ur

V skupnem fondu ur je tudi 11 državnih in republiških praznikov, obračunanih in plačanih po 8 ur.

Delovna obveznost za leto 1991 je torej 2191 ur s tem,

da so tu upoštevani tudi prazniki.

V letu 1991 bo 12 delovnih sobot (od tega 1 solidarnostna).

Izračun je narejen na predvidevanjih, da bo tudi vnaprej ostalo nespremenjeno število (državnih?) in republiških praznikov, o čemer bo naknadno odločal Izvršni svet Republike Slovenije. Ob eventualnih spremembah bomo delovno obveznost, ki je osnova za izdelavo delovnega koledarja ustrezno korigirali. R. Nared

2191 ur : 8 ur = 273,88 dni = 274 delovnih dni in praznikov

274 dni (po 8 ur)
— 11 dni (prazniki — tudi na soboto)

263 dni (delovnih) po 8 ur 2104 ur
+ 1 dan (solidarnost) 8 ur

264 dni delovnih 2112 ur
+ 11 dni prazniki 88 ur

Skupno možno število ur 2200 ur

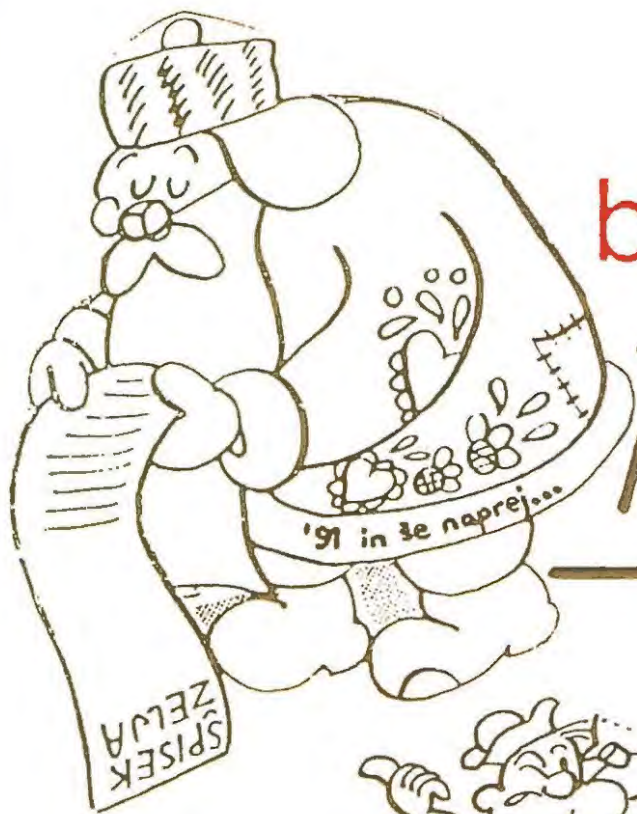
Povzetek izračuna:

365 dni
— 52 dni (nedelje)
— 11 dni (prazniki)

302 dni
— 263 dni (delovnih)
— 1 dan (solidarnost)

38 dni (proste sobote)

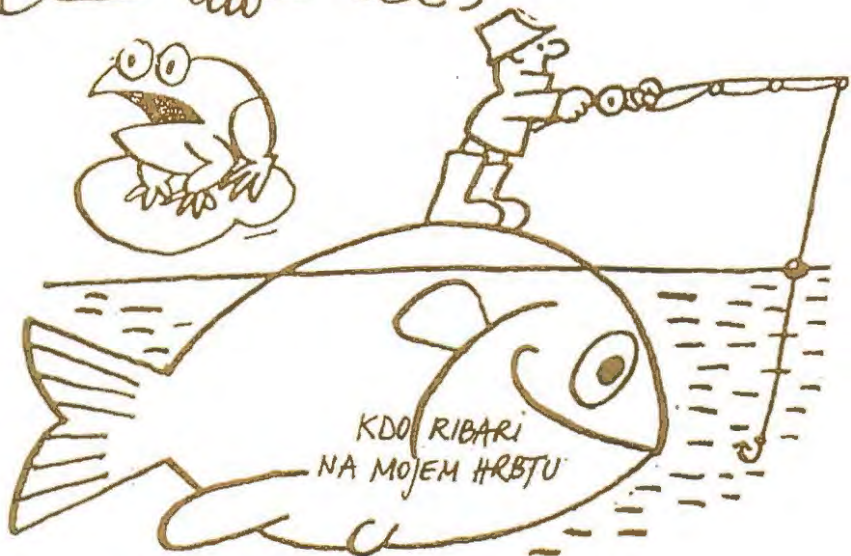
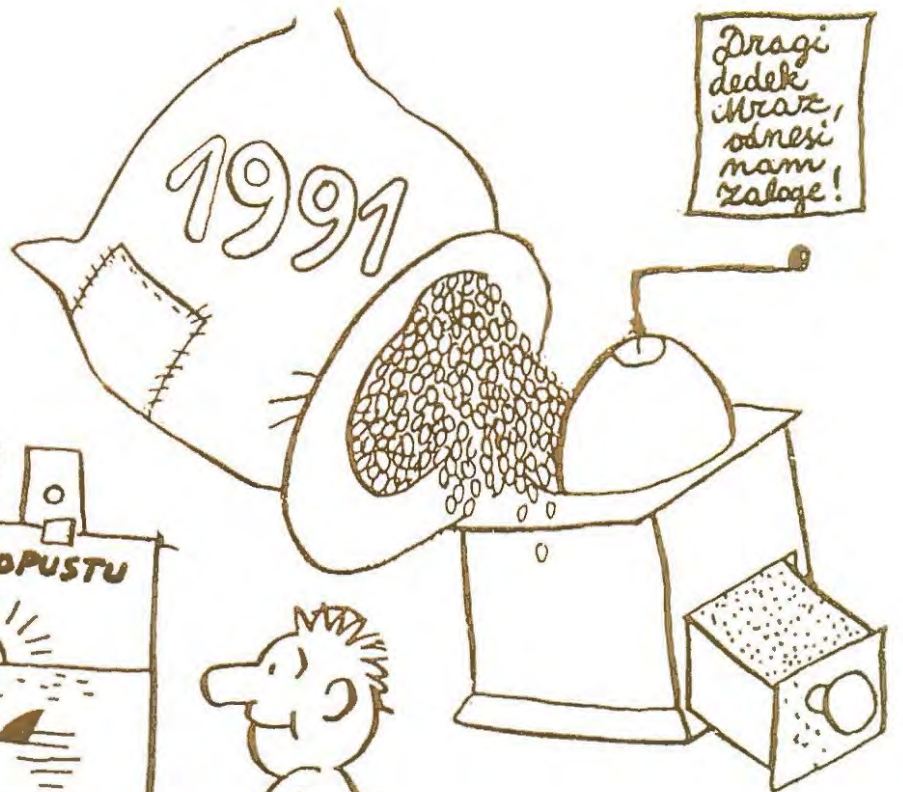

brestov **NOVOLETNI** korporacnik

OBRNI !

NOVOLETNI POGOVORI • NOVOLETNI POGOVORI • NOVOLETNI POGOVORI • NOVOLETNI POGOVORI • NOVO

DELO, PLAČA, ODGOVORNOST, ZAUPANJE, OPTIMIZEM, MIR, ZDRAVJE, SREČA IN ŠE KAJ...

To so najpogostejše izraženi sinonimi za najpomembnejša vprašanja, ki jih zaposleni vsak po svoje globoko občutijo v sedanjem Brestovem trenutku, ko se na križpotju odločamo za novo smer.

Našim sogovornikom, iz vseh poslovnih enot in novo ustanovljenih družb, smo zastavili naslednja vprašanja:

1. Kje so po njihovem mnenju glavni vzroki za uspeh oziroma neuspeh njihove poslovne enote?
2. Ali ste in koliko obveščeni o prenovi Bresta?
 - kaj menite o njej?
 - ali verjamete v nadaljnji razvoj Bresta?
 - ali zaupate vodilnim kadrom in zakaj?
3. Kje boste silvestrovali in s kakšnimi željami za prihodnje leto?

Marijana MAHNE — delavka v oddelku II. v PE POHIŠTVO in predsednica sindikata

Vzroki za slab poslovni rezultat v naši PE so po mojem mnenju objektivnega in subjektivnega značaja. Največ krivde bi pripisala gospodarskemu položaju v državi, pomanjkanju surovin in materialov na domačem trgu ter slabi prodaji naših izdelkov — še celo tudi zaradi političnih zapletov v državi. Kupci doma in na tujem zahtevajo kakovost izdelkov, kar pa čedalje težje dosegamo tudi zaradi zastarele tehnologije. V naši PE v zvezi s tem že vrsto let ni bilo nič narejenega. Zakaj ne, se sprašujejo tudi delavci. Prispevek delavcev te tovarne je bil pred leti velik, tovarna pa je ostala takšna kot je bila pred dvajsetimi leti.

Za slabe rezultate pa je še veliko drugih vzrokov. Delavci niso zadovoljni, saj zaradi naštetih problemov in vzrokov nimajo rednega dela. Osebnih dohodkov so tako nizki, da niso niti za preživetje.

O prenovi podjetja Brest sem seznanjena predvsem iz Informatorja ter gradiva za seje delavskega sveta, ki ga prejemam kot predsednica sindikata. Seveda sodelujem na sejah. Menim, da se bo naše vodstvo moralo zelo potruditi, da bo zagotovilo delo vsakemu delavcu, da ne bo tehnoloških viškov itd. Še bolj pa bo to potrebno zaradi uvedbe novega zakona in kolektivne pogodbe.

Veliko stvari bi morali še razčistiti, sicer pa sem še vedno optimist.

Silvestrovala bom s svojo družino v krogu domačih. Vsem delavcem Bresta pa želimo srečno, čeprav trenutno ne preveč dobro obetajoče leto 1991.

Izkoriščam priložnost, da glede na moje dosedanje sindikalno funkcijo opozorim na nujnost organiziranja usposabljanja ter seveda nujnost samostojnega sindikata, ki bo znal pri vseh najpomembnejših odločitvah v korporaciji ustvarjalno reagirati v smislu soupravljanja, kot ga predvideva Zakon o podjetjih.

Viktor ŠPAREMBLEK — delavec iz oddelka I. strojna v PE POHIŠTVO

Za slab poslovni rezultat v PE Pohoštvo je po mojem mnenju

več vzrokov, ki so pogojevali negativen rezultat naše PE.

Med njimi je prav gotovo ta, da pretežni del naše proizvodnje oziroma izdelkov delamo za tuje tržišče, ki je slabo plačano, glede na velike stroške, ki obremenjujejo naš izdelek skozi materiale, proizvodnjo, režijo itd. Za izdelke porabimo preveč časa, saj imamo že dokaj iztrošeno tehnologijo, ki je nismo posodabljali že 20 let. Z boljšimi stroji bi lahko delali izdelke višjega cenovnega razreda. Na

domačem trgu pa zaradi padca življenjskega standarda zelo malo prodamo. Zakaj se v našo tovarno ni investiralo, ko smo imeli v PE iz leta v leto dober poslovni rezultat in ostanek dohodka, se vpraša marsikateri delavec.

O prenovi Bresta sem obveščen toliko, kolikor sem prebral v Informatorju. V vodstvo zaupam, kajti glede na gospodarski položaj v naši državi je tudi vodstvu težko delati. Sem optimist in mislim, da bo prišel čas, ko bo naša tovarna premagala težave in začela poslovati pozitivno, z uspehom, kot ga je dosegala nekoč.

Silvestroval bom doma v krogu družine. V prihodnjem letu želim vsem mnogo zdravja ter veliko uspeha pri delu in v osebnem življenju.

Jože ABRAHAMSBERG — vodjen proizvajalec II. v PE MASIVA

Poglavitni vzroki za neuspeh naše poslovne enote in na sploh vse lesne industrije je predvsem slaba gospodarska politika, predvsem za izvozno panogo, kamor sodimo tudi mi. Prevelika preobremenjenost gospodarstva z raznimi dajatvami in cenovne neusklajenosti povzročajo nelikvidnost podjetij. Posledica neuspeha v naši poslovni enoti, kakor tudi v celotni DO Brest je predvsem nedoseganje planskih obveznosti. Reševanju gospodarske krize bi morala prisluhniti tudi vlada, tako da bi razbremenila gospodarstvo, češar pa do sedaj ni storila.

Obveščen sem, da se nam po novem letu obeta prenova Bresta. O tem bi težko kaj rekel, saj je to širšega pomena, navzgor pa so vplivi ekonomske politike v Jugoslaviji. V vodstvo naše poslovene enote zaupam, saj del tega predstavljam tudi sam; prepričan sem, da bomo v naši

poslovni enoti zastavljene cilje uresničili, seveda s pomočjo vseh zaposlenih. Vsakdo pa bo moral s svojim delom v kar največji meri prispevati k boljšemu in racionalnejšemu delu

in razvoju naše poslovne enote. Da bi le imeli delo še naprej! Upam si trditi, da so začrtani cilji v naši poslovni enoti pravilni in da bomo znali tako kot »nekoč« dobro in kvalitetno delati naše izdelke in se prilagajati čedalje bolj zahtevnemu tržišču. K temu pa pripomore tudi boljša disciplina vseh nas, za katero pa sedaj ne morem reči, da je dobra.

Novo leto bom pričakal doma v družinskem krogu. Želim si predvsem zdravja v družini, kakor tudi celotnemu kolektivu, ter da bo Brest v naslednjem letu vendarle dosegel boljše poslovne rezultate, kar je tudi pogoj za boljši življenjski standard vseh zaposlenih.

Marija ARKO — samostojna proizvajalca dela v PE MASIVA

O tem bi težko govorila, saj splošna kriza tudi nam ni prizanesla. Mnenja pa sem, da bi k boljšemu uspehu prispevala boljša organizacija dela. Delavec je pač ne sme predlagati, ker je takoj postavljen pred dejstvo — češ, pa ti reši to organizacijo, če se čutiš bolj sposobnega. Gospodarstvo bi moralo biti manj obremenjeno z raznimi dajatvami. Osebnih dohodkov v gospodarstvu bi morali biti večji kot v negospodarstvu, ne pa obratno. O prenovi Bresta sem zelo malo obveščena, vem pa, da bodo nekatere spremembe. Ali bodo dobre ali ne, se bo seveda pokazalo pozneje.

O zaupanju v vodstvo bi težko govorila, ker ne morem svojega mnenja posplošiti na celoten kolektiv. Ne zaupam pa tistim, ki še vedno ne znajo ceniti dela v proizvodnji. Mnenja so, da delavec še vedno premalo naredi, čeprav vidim, da gredo vsi izdelki še »vroči« izpod rok, ustavi pa se pri izplačilu osebnih dohodkov.

Mislim, da realizacija nadaljnje razvoja po sedanjosti ni možna. Potrebne bi bile določene spremembe, pa tudi zamenjave nekaterih vodstvenih in vodilnih delavcev. Prepričana pa sem, da se bo naša pozitivna rešitev, da bo lesna industrija lahko bolj zaživila.

Ja, še nekaj dni in spet bomo starejši za eno leto. V tem oziru sem optimist, saj se vendar mora premakniti na bolje. Novo leto bom praznovala v krogu družine. Želim si seveda zdravja, uspeh v kolektivu in več sodelovanja med vodilnimi in delavci v proizvodnji, saj bomo le na tak način našli skupni jezik za lažje reševanje težav. To ni samo moja želja, ampak želja vsakega, ki se zaveda, da si v Brestu služi kruh.

Danica SRPAN — vodja kontrolne službe v PE ŽAGALNICA

Danes je težko odgovoriti, kaj je uspeh in kaj je neuspeh. Uspeh je po moje relativen pojem. Če ne bi poznala razmer, s katerimi se seznanjamo vsakodnevno preko javnih občil, bi odločno odgovorila, da je Brest neuspešen. Mnogo je podjetij v Sloveniji, ki so šla v stečaj, mnogim to še sledi, delavci dobivajo OD z veliko zamudo, nekateri jih sploh ne dobijo. Nas zaenkrat to še ni doletelo. Čeprav OD zadošča komaj še za golo preživetje, je pa vendarle vsak mesec.

Z uskladjitvijo samoupravljanja se je tudi obveščenost zelo poslabšala. O prenovi Bresta smo bili obveščeni na zboru delavcev. Prenova je prišla prepozno, to bi se moralo zgoditi že mnogo prej. Pregovor pravi — čisti računi, dobri prijatelji. Tega na Brestu ni bilo. Leto za letom so bili vedno isti tozdi v izgubi, na koncu leta pa se je izguba poravnala. Bistvene razlike v OD ni bilo, pa najsi je tozdi zaključil z izgubo ali z dobičkom. Sedaj, ko se bomo osamosvojili, ne bomo več poslu-

šali očitkov ne z ene ne z druge strani. Rezultat bo odvisen od nas samih. Na vprašanje ali zaupam vodstvu, bi odgovorila z besedo »delno«. Ne morem reči, da si ne prizadeva, ne morem pa reči, da dela vse pravilno. Preveč je razkošno glede na današnje razmere.

Vendar pa sem po naravi vedno optimist in tudi tokrat upam, da se bomo kmalu izkopali iz težav.

Silvestrovala bom doma. Želim si, da bi se razmere v Sloveniji in Jugoslaviji čimprej uredile in da bi ostala državljanka Jugoslavije. Jugoslavija naj bi se prenovila, enako kot se bo Brest. Predvsem si želim, da bi bil mir in zdravje v družini.

Beno KOČEVAR — vodenje kontrolne službe v PE GABER

Ob izteku leta 1990 lahko govorimo predvsem o vzrokih ne-

uspešnega poslovnega leta, saj se tudi tisti redki, ki poslujejo dobro, ubadajo v glavnem s problemi, ki tarejo celotno družbo. Dokler se ne bomo dokopali do miselnosti, da smo sami krivi za položaj, ne smemo pričakovati boljših rezultatov. Nesmiselno je valiti odgovornost na višjo instanco, saj bo na koncu kon-

cev celo Evropa kriva za naše težave...

Današnje stanje bi lahko označili kot vrtenje v začaranem krogu, vendar brez upanja, da nas bo centrifugalna sila potegnila iz njega.

Z novo zakonodajo oziroma z novo organiziranostjo podjetja in poslovnih enot se je informiranost zmanjšala na minimum. Informacije se širijo večinoma tako, da je pri tretjem »sprejemniku« oddajniku »informacija« že toliko izkrivljena, da ne veš več, pri čem si. V Obzorniku oziroma informatorju najdemo sicer nekaj informacij, vendar so te več ali manj prečiščena besedila. Neposrednih informacij, ki zanimajo delavce, pa se javno ne sme objaviti.

Glede nadaljnjega razvoja podjetja sem vsekakor optimist, saj smatram, da je vodstvo Bresta na pravi poti v premagovanju nakopičenih težav. Smatram, da je bila orientacija iz preteklosti v izključno finalno proizvodnjo pohištva zgrešena. Sedanja usmerjenost v več različnih vrst proizvodnje oziroma izdelkov nam daje perspektivo — biti stalno prisoten na tržišču s čim več različnimi proizvodi. Tako upam, da bomo v prihodnosti lahko govorili o poslovnih uspehih »matere in hčera« Bresta.

Novo leto bom pričakal doma, v krogu svoje družine. Kaj več nam pa tudi mesečni prejemki ne dopuščajo.

V novem letu si želim zdravja, zaposlitev in s tem vsaj tolikšne osebne prejemke, da bom z družino lahko kolikor toliko dostojno živel, ter čim manj gospodarskih in političnih šokov. Vsem drugim pa želim čim več zdravja, osebne in družbene uspešnosti.

Danižel PONIČVAR — vodja proizvodnje v PE IVERKA in predsednik delavskega sveta

Ob pogledu nazaj, kako se je odvijalo letošnje poslovno leto,

lahko ugotovim, da je bilo zelo raznoliko, da je bilo cel kup vzrokov, ki so vplivali na uspeh poslovnega leta. Če se omejim na poslovanje v naši poslovni enoti, smatram, da so nas najbolj prizadele spremembe na trgu. Od velikih zalog ivernih plošč v začetku leta, ki so nas prisilile v omejevanje proizvodnje, preko normalizacije razmer v drugi polovici leta, smo prišli ob koncu leta v nasproten položaj, ko ne moremo zadovoljiti povpraševanja na trgu.

Prenova Bresta je zajeta v razvojnem projektu Prizma. Ta projekt poznam, saj so bila mnoga vprašanja tega načrta obravnavana na sejah delavskega sveta. Predlagane rešitve s strani vodstva podjetja so realne in dajejo osnovo za delo in poslovanje bodočih podjetij. Kako pa bodo bodoča podjetja — hčere poslovala v prihodnje, bo odvisno od njih samih. Mislim, da bo začetek izredno težak. Sem pa kot vedno optimist.

Nadaljevanje na 8. str.

NOVOLETNI POGOVORI • NOVOLETNI POGOVORI • NOVOLETNI POGOVORI • NOVOLETNI POGOVORI • NOVO

Nadaljevanje s 7. str.

Silvestroval bom doma v družinskem krogu. Želim si, da bi se že prihodnje leto stvari obrnile na bolje, tako v podjetju kot širše. Brestovim delavcem pa v novem letu želim predvsem zdravja in osebnega zadovoljstva.

Ksenija DROBNIČ — tapetnik v PE TAPETNIŠTVO

Spremembe v družbi, zlasti pa v gospodarstvu so nam bistveno spremenile dosedanje poglede v okolju, kjer bivamo ali na delovnem mestu. Zato je ta trenutek težko govoriti o uspehu ali neuspehu v našem kolektivu. Za uspeh si lahko štejemo, da v Tapetništvu še izdelujemo izdelke, ki jih trg potrebuje in kupuje. Kot neuspeh pa ocenjujem to, da delavci v proizvodnji ne zaslužimo dovolj za dostojno preživetje. Omenjene spremembe, zlasti spremembe v odnosu do dela na vseh ravneh, se bodo poznale, vsaj upam, tudi v kuvertah.

Znano mi je, da se bodo Brestove poslovne enote osamosvojile; mislim, da je to pozitivno, saj lahko le na tak način ugotovljamo rezultate našega dela. Omenila sem že, da je že opaziti spremembe v odnosu do dela — tako v pisarnah, kot tudi v proizvodnji. Pa vendar bodo prav vodstva posameznih podjetij-hčera primorana te odnose še koreniteje spremeniti, sicer bo njim in nam vsem trda predla. Ne moremo pričakovati, da bi nam bilo kaj hitro in z rožicami postalo, vendar pa to ne pomeni, da sem

pesimist. Sami bomo morali raznišljati o naši prihodnosti. Prepričana sem, da smo sposobni izpolniti predvidene načrte.

Letos bom novo leto pričakala kar doma, v krogu sorodnikov, z željo, da bi minilo v miru in brez nasilja.

Vsem delavcem Bresta pa želim zdravo in uspešno leto 1991.

Majda ŠEGA — šivilja v PE TAPETNIŠTVO

V preteklem letu se je zgodilo veliko stvari, oziroma je prišlo do velikih sprememb v družbi in gospodarstvu. V naši poslovni enoti smo bili dokaj uspešni zaradi izdelkov, ki so primerni za tuje tržišče. Mislim, da je za neuspeh kriv sedanji gospodarski položaj. Kljub temu pa bi morale plače zadostovati za človeka vedno življenje.

O prenovi Bresta sem malo obveščena. Mislim, da bo leto 1991, ko se bodo poslovne enote formirale samostojno, dosti boljše za zaposlene, vendar bo čas pokazal svoje. V sedanje vodstvo

zaupam in hkrati upam, da se v teh gospodarskih težavah dobro znajdejo. V življenju sem vseskozi optimist in bom taka tudi ostala, saj človeku v današnjih časih ne preostane drugega.

Novo leto 1991 bom pričakala doma v krogu svojih otrok in vnukov. Moje želje v prihodnjem letu so zdravje vseh nas, mir na svetu in uspešno poslovanje v poslovni enoti Tapetništvo.

Bojan DRAGOLIČ — strigar iz PE Strojegradnja

Poglaviti vzroki za uspeh — neuspeh poslovnega leta je trenuten gospodarski položaj, ki se že nekaj let ponavlja na jugoslovanski način.

Mislim, da je bilo leto za našo poslovno enoto kljub težkim gospodarskim razmeram dokaj uspešno.

O prenovi Bresta sem obveščen, kolikor sem prebral v Brestovem Informatorju. Imeli pa smo tudi zbor delavcev, kjer je direktor informiral delavce o prenovi Bresta. Zanimal je zelo dobro, analiza tega pa bo jasna prihodnje leto. Sem optimist. Vodstvu pa seveda tudi zaupam.

Silvestroval bom doma z družino, z željami za zdravje, srečo, mir ter mnogo delovnih uspehov v novem letu 1991.

Karel BAHUN — izdelava čolnov iz gume — BREST-DUMI

Eden od vzrokov poslovnih neuspehov so prav gotovo jugoslovanske razmere — tako politične, kot gospodarske, mislim pa, da je tu še veliko vzrokov znotraj podjetja. Režija je kljub obljubam o zmanjšanju še vedno

preobsežna. Nekatere organizacijske enote so prevelike in zato ne prenesejo konkurence.

Mislim, da obveščenost delavcev Bresta ni na visoki ravni. Ena izmed smeri prenove Bresta je nastajanje mešanih podjetij znotraj firme, kar se mi zdi pozitivno. Tudi Brest-Dumi, v katerem sem sedaj zaposlen, je podjetje takšne vrste. Vodstvu novega podjetja zaupam, saj smatram, da je tak način organizacije dela tudi ena od poti, ki nas vodijo v Evropo. Sem optimist, ko mislim na podjetje Brest-Dumi.

Silvestroval bom doma, v družinskem krogu. Želim si, da bi bilo v letu 1991 manj političnih pretresov, gospodarskih uspehov pa več, kot smo jih bili deležni v letošnjem letu.

Jože OTONIČAR — vodja proizvodnje v PE MINERALKA

Dosledno izpolnjevanje delovnih obveznosti večine delavcev je

ključ vsakega uspeha. Pri tem bi predvsem poudaril racionalno uporabo vseh materialov ter polno zasedenost proizvodnje. Ne

uspeh pa bi pripisal prevelikemu številu zaposlenih v nekaterih službah, kar zavlačuje in podaljšuje pot vsaki nalogi.

O prenovi Bresta sem dobro obveščen. Mislim, da je dobro zastavljena, vendar bodo rezultati vidni šele v prihodnjih letih. Zaenkrat vodstvu še zaupam, drugače ne bi bil več na Brestu. Nisem ne optimist ne pesimist.

Silvestroval bom v krogu družine. V prihodnjem letu pa si želim predvsem stabilnejši gospodarski in politični položaj. Brestovim delavcem želim veliko delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva.

Jožica SKERLJ — tehnolog v PE JELKA

Časi v katerih živimo so tako kritični, da je velik uspeh vsakega podjetja že, če ni na listi

tistih, ki gredo v stečaj. Ker je naša proizvodnja skoraj v celoti namenjena izvozu, je to za nas še dodatna težka preizkušnja. Izvoz nam sicer zagotavlja sprotno prodajo, brez zaloga, vendar so naši proizvodi zaradi precejšnje cene dinarja toliko nižje plačani, kar nam ne omogoča nikakršne akumulacije.

O prenovi Bresta sem kot delegatka delavskega sveta s strani vodstva sicer obveščena, menim pa, da je za izpeljavo tega projekta potrebna skrajna resnost in zelo veliko dela. Glede nadaljnega razvoja naše industrije sem optimist, vendar moramo vedeti, da brez veliko vloženega znanja in dela ni razvoja. Razvoj pa je odvisen še od številnih drugih činiteljev, na katere žal nimamo vpliva.

Silvestrovala bom doma v okviru družine in prijateljev.

V letu 1991 si želim zdravja, miru ter boljših pogojev poslovanja. Enako želim vsem članom kolektiva Brest.

Bernarda ŽUGČIČ — izdelovalka vitraža v BRESTINU

Ne vem, ali je poslovno leto, ki ga končujemo, uspešno ali neuspešno, saj o rezultatih uspeha ne vem veliko. Mislim pa, da bi vsak, ki bi bil primerno stimuliran, vedel za kaj dela in to bi prav gotovo vodilo k uspehu.

Zaposlena sem v oddelku vitraž, kjer sem zadolžena in plačana za to, da dobro delam. Zato manj razmišljam, in sem tudi manj obveščena o prenovi Bresta, da bi o tem lahko dala ustrezan komentar. Ker sem po naravi optimist, mislim da nam bo nekoč bolje, tako v podjetju kot v širši družbi. Pred tem pa nas čaka še veliko preizkušenj, ki jih bomo premagali le, če bo vsak opravil svoje delo tako, kot bi ga moral.

Silvestrovo bomo preživel doma, saj družinski proračun ne dopušča nikakršnega razkošja.

Janez ŠPAREMBLEK — brusač iz enote BREST-INSE

Mislim, da je poglaviti vzrok poslovnega uspeha premajhna angažiranost zaposlenih in slaba organizacija dela. Poleg teh notranjih slabosti, pa je še najbolj čutiti porazno stanje v državi (Markovičevi ukrepi, mednarodni odnosi, reorganizacija družbe itd.).

O prenovi Bresta sem obveščen predvsem iz glasila »Brestov Obzornik« ter »Informator«.

Prenova Bresta se mi zdi že dlje časa nujna. Predvsem so mi všeč ponujene možnosti ustanavljanja mešanih firm. Saj le na ta način vidim rešitev v racionalizaciji in kvaliteti dela.

Vodstvu Bresta popolnoma zaupam in ga tudi podpiram, saj sem prepričan, da je na pravi način pristopilo k reševanju težav, z organizacijskimi posegi ter vzpostavljanjem tržnega odnosa med enotami.

Ob tako težki in tako zapleteni situaciji v naši družbi bo do uspeha zelo težavna pot. Potrebno bo vložiti mnogo truda, znanja, potrpljenja, predvsem pa skrajno resnega pristopa do dela. Uspeh ne more izostati.

Kje bom preživel silvestrovo še ne vem. V naslednjem letu pa želim vsem, seveda tudi sebi vse naj, naj...

Emil ČIK — vodja špedicije — PE TRGOVINA

Poglaviti vzroki za neuspeh poslovnega leta so predvsem v

političnem položaju v Jugoslaviji, ki pa se je na žalost odražal v gospodarstvu, saj izdelkov nismo mogli plasirati na južno tržišče.

O prenovi Bresta sem v zadnjem času manj obveščen, manj je gradiva, predvsem pogrešam časopis Obzornik, ki izhaja samo

nekajkrat na leto, mislim pa, da ta časopis vsak delavec skrbno prebere. Vodstvu sem vedno zaupa, mislim, da prav tako tudi drugi delavci. V realizaciji nadaljnega razvoja Bresta sem optimist.

Silvestroval bom doma. Za prihodnje leto, ki bo verjetno še težje kot letošnje, želim delavcem Bresta mnogo zdravja, uspehov, sreče in miru!

Igor KLANČAR — projektant I. — AOP v Poslovodstvu

Končuje se leto, ki je bilo v znamenju velikih gospodarskih težav. Zato je relativno govoriti o uspehu oziroma neuspehu poslovnega leta. Čeprav so absolutni kazalci gospodarjenja precej pesimistični, pa smo relativno glede na ostalo gospodarstvo oziroma panogo, dosegli tudi določene uspehe. Vzroki za težave so poleg precejšnjega dinarja, politične situacije (blokade), likvidnostnih problemov v gospodarstvu, zmanjšanja kupne moči, tudi v nas samih. Prav gotovo bi se lahko bolj potrudili — zlasti na področju inovativnosti, organizacije, pridobivanja znanja in odgovornosti do dela.

O prenovi Bresta se je že veliko pisalo in govorilo, zato menim, da sem dovolj obveščen. Mislim pa, da kakšna dodatna informacija ne bi bila odveč — morda tudi s pogostejšim izdajanjem Brestovega obzornika. Tako bi se lahko izognili marsikateri nepreverjeni govorici in bojazni delavcev. Brest je gotovo treba spremeniti. Upam, da nam bo z novo organiziranostjo, oziroma s projektom Prizma uspešno izboljšati težek položaj. S ta-

ko organiziranostjo se bo namreč povečala motivacija zaposlenih, ker bodo bolj čutili posledice (pozitivne in negativne) svojega dela in poslovanja. Pri prenovi ima vodstvo kot pobudnik seveda največjo vlogo in odgovornost. Mislim, da ima ta pot oziroma projekt uspešno prihodnost, zato podpiram tiste, ki ga bodo pomagali uresničiti. Žal pri tem ne bo šlo brez odrekanih naporov, toda mislim, da moramo gledati v prihodnost optimistično — le tako nam bo uspelo.

Novo leto bom dočkal skupaj s prijatelji v neki počitniški hišici. Puščilo bo skupaj z željami po miru v svetu in doma, željami po ugodni rešitvi naših političnih in gospodarskih problemov in tudi s kakšnimi bolj osebnimi, skritimi željami... Moram pa bom že zadovoljen, če novo leto ne bo slabše od starega.

Ob tej priložnosti želim vsem bralcem Obzornika, oziroma sodelavcem, srečno in uspešno novo leto 1991!

20 let pred obzornik GLASILO KOLEKTIVA

20 LET SAMOUPRAVLJANJA

Leto 1950 je bil mejnik v razvoju podjetja. Tega leta je namreč Temeljni Zakon o gospodarjenju v podjetju prinesel veliko novost — samoupravljanje. Na Brestu — tedanjem lesno-industrijskem podjetju Cerknica je bila dne 1. oktobra 1950 prva seja delavskega sveta. Bil je to dan, ko se je tudi Notranjski uresničila davna želja, ko so se uresničile parole: TOVARNE DELAVCEM, DELAMO — VLADAMO itd. Obratni delavski sveti so začeli z delom ob koncu tega leta. Res so imeli v začetku le posvetovalni značaj, a se je ta pravica kmalu razširila do širokih pooblastil. Če danes listamo po zgodovinskih zapisih BRESTA, potem vidimo, da je prav ta revolucionarni začetek samoupravljanja odprl možnosti za lasten perspektivni razvoj iz zaostalosti.

IZVEDENEC UNIDO NA BRESTU

V okviru mednarodne pomoči smo preko Zavoda za tehnično sodelovanje dobili v podjetje izvedenca organizacije združenih narodov g. Alana H. Eamesa. Pošilja ga organizacija UNIDO, ki je pri ZN specializirana za dajanje tehnične pomoči. Naloga izvedenca je bila nudenje pomoči pri organiziranju marketinga, ki je v zadnjih letih postal nov pomemben poslovni koncept — je dejavnost, ki organizira, da so poslovni ukrepi usmerjeni k cilju doseganja vnaprej planiranega dobička ali kakšnega drugega cilja, ki si ga določi podjetje.

Čas za instruktazo osebja za to delovno področje je odmerjen na dva meseca.

INTEGRACIJA V LESNI INDUSTRIJI

V zadnjem času je bila v javnost posredovana novica naj bi se šest slovenskih pohištvenih gigantov odločilo za integracijo. To so: Brest, Javor, Marles, Meblo, Novoles in Stol. Proizvodni programi vseh šestih združevalcev so porazdeljeni in usklajeni in se dopolnjujejo. Novo združeno podjetje bi moralo biti čvrsta bomogena celota ob istočasnem ohranjanju dokaj samostojne individualnosti.

TONE KEBE — V. D. GL. DIREKTORJA

Centralni delavski svet je na svoji 157. redni seji imenoval za vršilca dolžnosti glavnega direktorja ing. Toneta Kebeta, dosedanjega namestnika glavnega direktorja, ki je s svojim delom, idejami in organizatorskimi sposobnostmi na dosedanjih odgovornih delovnih mestih dosegel zaupanje kolektiva.

OBISK G. MORSA

Gospod Morse, katerega firma z enakim imenom prodaja v ZDA in Kanadi velike količine glasbenih omaric (paradni program PE Pohištvo, op. ur.) je podpisal polletno pogodbo za leto 1971 v vrednosti 2.200.000 dolarjev.

SVEN KAI — LARSEN NA BRESTU

Sven Kai-Larsen, ki je s svojim 80 članskim birojem arhitektov in projektantov pravi pojem skandinavskega oblikovanja v svetu, je po poprejšnjih razgovorih in ogledu naših tehnoloških zmogljivosti ponudil program sedežnih komponibilnih garnitur v kombinaciji lesenega in oblazinjenega dela in demontažni obliki. Nosilec pogodbe je — tovarna pohištva Martinjak.

NAGRADA IZ BEOGRADA — I.

Na že renomiranem beograjskem sejmu pohištva smo v hali 8 v skupini devetih proizvajalcev iz Slovenije, ki so si doslej že ustvarili svoj ugled na domačem in tujem trgu razstavljali Brestovo pohištvo. Skupina je od lanskega leta pokazala izjemen napredek. Zlasti v designu je dosežena evropska raven. Brest je bil deležen velike pozornosti. Žirija je odločila: za najučinkovitejše urejen ambient dnevnih sob BARBARA smo nagrajeni z »zlato skrinjo«.

ASFALTIRALI CESTE V LOŠKI DOLINI

Dolgoletna želja prebivalcev Loške doline se je uresničila. Delavci cestnega podjetja so končali z asfaltiranjem cest po vaseh v dolini iz sredstev samoprispevka in z delom ob prostih sobotah.

PRVA BANKA V CERKNICI

Kreditna banka Koper je odprla ekspozituro v Cerknici. Prvič odslej opravljamo vsa svoja bančna opravila tudi v Cerknici (prej na Rakeku).

Skladišče surovin na Iverki pred 10 leti...

Priznanja Bresta

Ob praznovanju obletnice ustanovitve Bresta so bila 27. oktobra delavcem za dolgoletno, aktivno in prizadevno delo podeljena BRESTOVA priznanja.

Priznanje ZLATI BRESTOV ZNAK so prejeli:

1. Alojz Mramor	— PE POHIŠTVO
2. Tone Lovko	— PE MASIVA
3. Adolf Zadnik	— PE MASIVA
4. Darko Ožbolt	— PE ŽAGALNICA
5. Anton Lipovec	— PE ŽAGALNICA
6. Jože Šraj	— PE GABER
7. Franc Rot	— PE IVERKA
8. Ana Rok	— PE TAPETNIŠTVO
9. Janez Kržič	— PE JELKA

Priznanje SREBRNI BRESTOV ZNAK so prejeli:

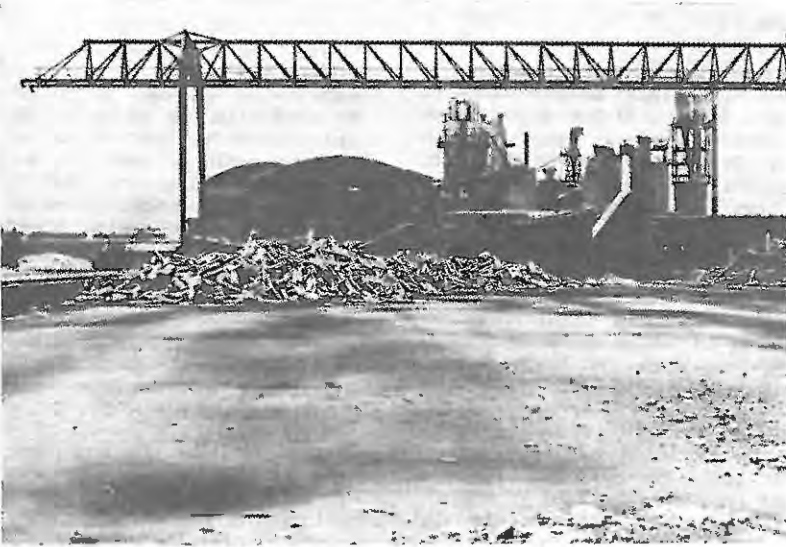
1. Ana Jenc	— PE MASIVA
2. Franc Drobnič	— PE MASIVA
3. Marija Levec	— PE ŽAGALNICA
4. Milena Modic	— PE GABER
5. Franc Hvala	— PE IVERKA
6. Jože Valenčič	— PE TAPETNIŠTVO
7. Anton Baraga	— PE JELKA
8. Vinko Meden	— PE JELKA
9. Stane Debevec	— PE JELKA
10. Štefka Modec	— POSLOVODSTVO
11. Erna Žunič	— POSLOVODSTVO
12. Vinko Žnidaršič	— POSLOVODSTVO

Priznanje BRONASTI BRESTOV ZNAK so prejeli:

1. Ivan Troha	— PE POHIŠTVO
2. Miloš Homovec	— PE POHIŠTVO
3. Janez Dovjak	— PE POHIŠTVO
4. Janez Žnidaršič	— PE POHIŠTVO
5. Katica Ivančič	— PE POHIŠTVO
6. Bojan Turk	— PE ŽAGALNICA
7. Emil Kandare	— PE GABER
8. Ismet Gazičara	— PE IVERKA
9. Janez Kebe	— PE TAPETNIŠTVO
10. Jožica Škerlj	— PE JELKA
11. Janez Suhadolnik	— PE JELKA
12. Romana Janežič	— POSLOVODSTVO

Ob praznovanju nagrajencev in jubilarov

...in danes

Naši upokojenci

V letu 1990 (podatki so od 1. januarja do 10. decembra) se je skupno upokojilo 75 delavcev.

IZ POHIŠTVA (23): ŽNIDARŠIČ Vida iz Dolenje vasi, ULAGA Anica iz Cerknice, IVANČIČ Tončka iz Rakeka, BARAGA Marija iz Cerknice, URBAS Joža iz Unca, KEBE Marija iz Dolenjega jezera, ŠUŠTARŠIČ Vinko iz Cerknice, BRENCIČ Cvetka iz Cerknice, BAVDEK Anton iz Cerknice, KOROŠEC Anton iz Cerknice, ŽUGČIČ Marica iz Cerknice, OCEPEK Vida iz Rakeka, MLINAR Anica iz Dolenje vasi, KOS

F. Modic: Karikatura upokojenca

Stane iz Cerknice, ŠKERLJ Jože iz Cerknice, KOS Franc iz Dolenje vasi, RASPERGER Jože iz Cerknice, ŠTRUKELJ Antonija iz Otav, MELE Marija iz Cerknice, MRAJ-MOR Alojz iz Cerknice, ZAKRAJ-ŠEK Franc iz Hitenca, MULEC Jože iz Cerknice in OTONIČAR Alojz iz Cerknice.

IZ MASIVE (11): ŠTRITOF Stane iz Bločic, ŠTRITOF Pavla iz Bločic, INTIHAR Ivan iz Begunj, GORNIK Marija iz Grahovega, ŽNIDARŠIČ Jože iz Grahovega, GODEŠA Milka iz Cerknice, JAKOPIN Marija iz Grahovega, JENC Ana iz Žerovnice, ZALAR Marija iz Martinjaka, KOŠ-MRLJ Stane iz Martinjaka in LOV-KO Tone iz Cerknice.

IZ ŽAGALNICE (12): BEROŠ Vico iz Prezida, ŽAGAR Štefanija iz Starega trga, KOVAČ Emil iz Prezida, KOČEVAR Vida iz Kozarišč, PREVEC Julka iz Iga vasi, ONUŠIČ Ivan iz Starega trga, BJELČEVIČ Slavica iz Starega trga, ŽAGAR Franc iz Starega trga, STRLE Vera iz Podgore, STRLE Milka iz Dan, DUJMENOVIC Daria iz Markovca, KOTNIK Ivanka iz Gorenjega jezera.

IZ GABRA (7): TURK Ivanka iz Nadleska, STERLE Marija iz Kozarišč, PERUŠEK Ivan iz Podcerkve, BENČINA Franc iz Nadleska, PREVEC Ivan iz Iga vasi, MULEC Janez iz Iga vasi in MULEC Mirko iz Gorenjega jezera.

IZ IVERKE (4): RUPAR Andrej iz Begunj, KEBE Jože iz Peščenca, OPEKA Janez iz Dolenje vasi in ROT Franc iz Studenca.

IZ TAPETNIŠTVA (4): ŽNIDARŠIČ Slavko iz Cerknice, VESEL Anton iz Lipenja, KEBE Janez iz Cerknice in HROVATIN Ana iz Dolenje vasi.

IZ STROJEGRADNJE (2): KRANJC Franc iz Bločic in LUNKA Anton iz Cerknice.

IZ JELKE (5): PIRMAN Marija iz Selščka, DOLES Stanislav iz Mahnetov, OBLAK Ivan iz Topola, ČUŠIN Štefan iz Begunj in NARED Jožefa iz Kožljaka.

IZ MINERALKE (3): ŽUNIČ Mirko, URBAS Anton in KOROŠEC Stane — vsi iz Cerknice.

IZ TRGOVINE (1): KOMAC Ciril iz Cerknice.

IZ POSLOVODSTVA (3): KUŽNIK Marija iz Cerknice, LAVRENČIČ Janez iz Cerknice in KRANJC Angelca iz Begunj.

Veliki ljudje Notranjske

Ena osrednjih prireditev v letošnjem programu praznovanja občine Cerknica je bila posvečena Franu Gerbiču — našemu rojaku in velikanu slovenske glasbene kulture

Fran Gerbič

Slovenska grlica

1840 - 1917

**ob 150. obletnici
rojstva**

— ob 150-letnici njegovega rojstva. Zato je prav, da tokrat rubriko o velikih ljudeh Notranjske posvetimo prav njemu.

FRAN GERBIČ

Petega oktobra letos je preteklo sto petdeset let, odkar se je v

Cerknici na Taboru, tam zadaj za cerkvijo, premožnemu posestniku in mesarju, lastniku treh hiš, ki je bil hkrati tudi cerkovnik in domači, toda priznani živinski zdravnik, rodil sin Frančišek. Oče Joseph Gerbič, tudi Gerbic, in mati Marjeta — Margaretha Obresa — se torej nista otepala z revščino in sta nadarjenemu Franciju brez posebnih težav in odpovedovanja lahko nudila pogoje za študij. Tudi se fantu ni bilo treba lačnemu prebijati skozi študij in prva leta službovanja, kar je bilo sicer pravilo za slovenske intelektualce tistih in tudi še kasnejših časov. Že v tem je Fran Gerbič izjema med znamenitimi Slovenci, kamor nedvomno sodi.

Gotovo je bližina župnijske cerkve in preko očeta cerkovnika tesna povezava z dogajanjem v njej mlademu Francu spodbujala in ostrila prirojeno nadarjenost za muziko in je bila prav ta okoliščina morda odločilna, da se je fant zapisal glasbi in ni krenil na pot morda kakega tehničnega poklica, saj so učitelji v njem zaznali tudi močne dispozicije za odličnega risarja.

Tako se je po realki v Ljubljani Fran Gerbič — Slovenska grlica, kakor so ga imenovali sošolci zaradi lepega tenorja, odločil za učiteljski poklic. Opravil je še enoletno pripravništvo in že nastopil kot učitelj v Trnovem pri Ilirski Bistrici. Tu, v Trnovem, je ostal sedem let — do 1865.

In že je začel ob učiteljevanju in orgljanju, ki je tisti čas sodilo k učiteljskemu poklicu, tudi komponirati. Sad tega začetniškega ustvarjanja je zbirka desetih skladbic z zgovornim naslovom Glasi slovenski.

Glasbeni strokovnjaki danes ugotavljajo, da je ta zbirka sicer še začetniška, vendar so v njej že opazne prvine samonikle ustvarjalnosti, ki obetajo kasnejšega mojstra. Takrat pa so Glasi slovenski opogumili 25-letnega učitelja, da se je s priporočili navdušenih pravakov odpravil za širšim in glob-

ljim znanjem v Prago na konservatorij. Posvetil se je predvsem solo petju in kompoziciji in po dveh letih z dirigiranjem lastne skladbe za glas in orkester z odliko končal konservatorij. Že naslednje leto (1868) se praška operna gospoda navdušuje nad Gerbičevim mladim tenorjem, ki doni z odra češkega Narodnega divadla.

Nadaljevanje pevske kariere v češki operi mu je preprečil hrvaški pisatelj August Senoa, ki ga je vabil v Zagreb, pet v ustanavljajočo se hrvaško narodno opero.

Gerbič se odzove. Postane prvak tenorist v zagrebški operi. Tam ostane polnih devet let, poroči se s sopranistko češkega rodu Emilijo Daneševno, doživi visoko priznanje prvega častnega člana Deželnega narodnega gledališča ter Narodnega zemeljskega glasbenega zavoda — in zbolí.

Od prevelikih delovnih naporov in od pljučnice si opomore v dveh letih doma — v Cerknici.

Naslednji dve leti spet poje. Spet prvi tenorist. Tokrat v nemškem Ulmu. V eni sami sezoni si tudi tu pridobi naslonjenost operne publike in kritike; vendar je to edino leto, ki ga je Gerbič preživel in prepel v neslovanskem okolju.

Jeseni naslednje leto že poje na odru v ukrajinskem Lvovu, ki je bil takrat poljsko mesto. Družinska tragedija, umrl mu je sin, in ponovno bolezen, zaključita nedvomno razcvetenje njegove operne slave. Odloči se svoje sile posvetiti poučevanju, koncertnemu petju in komponiranju. Kot profesor solo-petja na konservatoriju v Lvovu uživa ugled in spoštovanje do leta 1886.

Očitno se med ukrajinskimi Poljaki počuti dobro. Tamkajšnja intelektualna srenja ga spoštuje in ceni, saj mu ponujajo s kranjskimi neprimerljive delovne pogoje, vabljive položaje in mamljive dohodke. Vendar se odzove Ljubljani. Od tod ga kar tri ustanove, Glasbena matica, Narodna čitalnica in Dramatično društvo, kličejo, naj sprejme vodstvo matične glasbene šole, čitalniškega pevskega zbora in

še mesto kapelnika pri Dramatičnem društvu. Dokaj raznoliko ga ranje. Vendar Gerbič brez oklevanja sprejme in se preseli v Ljubljano.

V Ljubljani je Gerbič vestno in tudi z vidnimi uspehi opravljal vse naloge — v vseh treh ustanovah, ki so ga vabile iz Lvova. To mu je vzelo veliko časa, saj je imel na urniku tedensko 36 ur neposrednega dela z učenci v glasbeni šoli, z zbori in orkestri ter ravnateljskimi posli. Kakšno izčrpanje energije je bilo to! Vendar se je Gerbič vrgel v delo in poleg prevzetih nalog opravljal še marsikaj drugega. Prevzel je vodstvo kora v Šentjakobu, postal nadzornik organistov v Ljubljani in v cerkniški dekaniji, ustanovil in dve leti urejal prvo slovensko prosvetno glasbeno revijo Glasbena zora, oblikoval nove učne načrte za matično glasbeno šolo, pisal strokovno literaturo, metodične priročnike za pouk glasbe, vmes tri leta poučeval še na učiteljsku — in komponiral. Preveč nalog za eno samo osebnost. In preveč raznovrstnih. Kljub temu je bil prva leta v Ljubljani zadovoljen. Ščasoma pa so ga naloge preraščale in učenci tudi, kakor vsakega dobrega učitelja.

Od položajev, ki jih je zasedel ob prihodu, je do smrti obdržal le glasbeno šolo. Opero, za katero je vzgojil zbor in orkester ter vrsto solistov, je prepustil drugim že dve leti za tem, ko je postavil na noge poklicni ansambel, ko je bil tako rekoč ustanovitelj Slovenskega poklicnega opernega gledališča.

Glasbeno zoro so nadaljevali mladi modrejši komponisti z Novimi akordi.

Iz podatkov o nastanku njegovih najboljšejših in hkrati tudi najzrelejših glasbenih del, se da razbrati, da ga ustvarjalnost s staranjem ni zapuščala. Nasprotno: v zrelih letih sta nastali obe (že omenjeni) operi, zadnja leta, potem ko si je naložil že sedem križev, pa vse najpomembnejše simfonije: Jugoslovanska rapsodija, dve Jugoslovanski baladi in naša prva romantična skladba te vrste Lovska simfonija za orkester in zbor, ki jo je dokončal dve leti pred smrtjo.

Skladal je do konca. Tik pred smrtjo 1917. leta je npr. nastal eden najbolj znanih samospevov na

Župančičevo besedilo: Pojdem na prejo. Tudi trpko Prešernovo vprašanje — Kam...? je uglasbil že 63-leten.

Ob samospevih so nastajale zborovske skladbe — posebno za moške zборе. Med njimi je nekaj bisserov, ki se pojejo tudi še danes: Pastirček, Njega ni, Lahko noč, če ostanemo pri tistih, ki so najbolj ostale v ušesih in so nedvomno požlahtnile slovenski zborovski repertoar.

Samo ugrabimo lahko, kaj bi Fran Gerbič ustvaril iz sebe, če bi npr. leta 1886 ostal v Lvovu. Gotovo pa je res, da ga je Ljubljana zasula s preveč raznovrstnimi nalogami. Težko verjamemo, da se je skladatelj z enako zagretostjo in simpatijo loteval vsega tega pisane dela na toliko različnih mestih, pri različnih ustanovah, čeprav je povsod imel opravka z glasbo. Vendar zdaj z operno, zdaj z zborovsko, zdaj vokalno, zdaj instrumentalno, pa s klavirjem in solo petjem in z orgljanjem; zraven tega še z organizacijo, upravljanjem, z nadziranjem, celo s financami. In z uredništvom in glasbeno kritiko. In še nismo izčrpali.

Taka osebnost tudi tisti čas ni mogla več uspevati. Začenjali so se časi specializacije, oženja delovnega področja. On pa je svojo specializacijo — tenorista na opernem odru — že davno opustil.

Podobno vsestransko kakor v poklicnem delu — v službi, se je Gerbič zaposloval tudi intimno, kot skladatelj. Saj je skoraj ni glasbene oblike, ki je ne bi komponiral: od najboljšejske scene glasbe, kot je opera, in simfonije, preko kantate in zborovskih skladb, do drobne samospeva. Edino v komorni instrumentalni glasbi se ni resneje poskušal. Enako se je posvečal vokalni kot instrumentalni glasbi. Oboje je tudi odlično obvladal.

Ob posvetni ni zanemarjal sakralne glasbe, ob klavirju ne orgel.

Njegovo delo za slovensko glasbo je po količini komaj pregledno, po kakovosti pa na tako dostojnem mestu, da bi bila brez njegovega prispevka slovenska kultura občutno siromašnejša.

Janez Praprotnik

Odgovor na intervju: „Naš najmlajši župan“

V prejšnji številki Brestovega obzornika smo objavili pogovor z novim predsednikom občine Cerknica — Janezom OKOLIŠEM, pod naslovom »Naš najmlajši župan«. Zapis je dobil za naše razmere izredno odzivnost in številne komentarje pa tudi pohvale Obzorniku, da se je lotil družbeno aktualne teme. Ko smo delali ta intervju nam gotovo ni šlo za pohvalo, še manj za kasnejšo polemiko, ampak za avtentičen zapis — drobec za kroniko — o razpoloženju v zgodovinskem trenutku ob prvih povojnih večstrankarskih volitvah, kot ga je s svojimi očmi videl akter, ki so ga te volitve pripeljale do županstva.

Prejeli smo repliko Toneta Kebeta, cerkniškega rojaka in publicista, ki je sprva zaradi preobsežnosti nismo nameravali objaviti. Z ozirom na urgenco avtorja in sklicujoč se na Zakon o tisku, smo prvotni tekst — ne na škodo celote — znatno skrajšali z namenom, da se izognemo osebni in politični obarvanosti prispevka, za kar kot tovarniški časopis vsekakor tudi nismo poklicani.

Urednik

**INTERVJU Z NAJMLAJŠIM
PREDSEDNIKOM**

Brestov Obzornik prebiram od vsega začetka, še prej pa sem rajši bral Notranjski glas, ki je bil občinsko glasilo. Rojaka, ki ne živi doma, vselej pritegnejo dogodki svojega kraja. Ker se že več let ukvarjam s publicistikom, postajam vedno bolj kritičen do objavljenih zapisov, ki so namenjeni javnosti. Tak sem seveda tudi ob intervjuju novega predsednika cerkniške občine »Naš najmlajši župan«, ki je bil objavljen v zadnji številki vašega časopisa.

Gospod predsednik je na začetku spomnil na dilemo Franca Cerarja, partizana in sedanjega duhovnika, ki jo je razodel v svoji knjigi, v kateri trdi, »da je bilo tovarništvo prisotno le ob

samem formiranju partizanstva, potem je bilo pravega tovarništva hitro konec«. Nisem preveril navedene Cerarjeve besede, lahko pa jih kot bivši borec zanikam. Ni res, da je bilo pravega tovarništva konec že na začetku partizanstva. V NOV sem vstopil junija 1942 in takrat je bilo tovarništvo vzgled za celotno četo. Komunisti in skojevci s štabom vred smo hodili prvi na akcije in zadnji na kotel. Takega tovarništva ne bom doživel nikoli več. Pozneje, z odvojenostjo štabnih kuhinj, po direktivi in vzgledu južnih enot, se je ta tovariški odnos nekoliko skrhal in nas je zagrenil, vendar so tovariške vezi v enotah in na terenu ostajale vse do zmagovitega konca.

Gospoda predsednika moram spomniti na medvojne dogodke

poleti 1942 v Loški dolini, ko je velika italijanska ofenziva puščala in ubijala vsevprek in namesto prej imenovane Roške ofenzive, bi jo morali imenovati Loška, kajti tu se je najbolj ubijalo, požigalo in odganjalo v internacije. Ob preganjanju rodoljubov, so se nekateri zatekli v snežniške gozdove z družinami vred in tu se je staklo najpristnejše tovarništvo in pomoč ljudem v stiski. Takrat se nismo sramovali imena tovariša, kajti prenekalni je zaradi tovariškega odnosa izgubil življenje. Tudi v bojih se je kazala ta velika etična vrednota, ko je borec reševal soborca za ceno lastnega življenja...

Z vso prizadetostjo pa moram oponirati misli gospoda predsednika: »da bomo z vrnitvijo poudarka na človekovih moralnih vrednotah in z vrnitvijo trendov svetovne kulture samodejno spoznali pomen teh besed« (gospod — op.ur.). Ako ta navedba ustreza resnici, potem takem moram »gospodu« povedati, da je s tem ponižal samega sebe, nas bivše borce pa je potisljil na obrobje nemoralnih človeških vrednot. Tako je hotel kar na hitro opravičiti s tovariši, »ker mu takšno naslavljanje nikoli ni šlo prav v ušesa«, kot pravi v intervjuju.

»V preteklosti je bila ena glavnih napak, da na naše območje niso pustili novih znanj oziroma tehnologij, na kratek rok pa so prestrukturirana zelo vprašljiva«. Predsednik ne pove, kdo ni pustil novih znanj! Ali so bili to

domači kadri, ki bi pljuvali v lastno skledo? Moram ga podučiti, da je npr. podjetje Brest v času svojega delovanja doživelo kar nekaj požarov in vselej se je po njih postavilo na tehnološko višjo raven. Seveda s pomočjo kreditov, v glavnem pa pri odrekanju večjih plač, odnosno minulega dela, kar se danes kaže tudi pri manjših podjetjih.

Postavlja se še vprašanje, v kakšni meri so za razrast in razvoj cerkniške industrije krivi »rdeči direktorji«? Družbeni in gospodarski razvoj je treba vselej gledati v makro in mikro ekonomiki, ki ji je skoraj ves čas stregla dogovorna ekonomija za ceno izkoriščanja v okviru republik in v okviru nje. Pri vsem tem je treba upoštevati objektivne danosti in subjektivne odločitve. Povojno obdobje je treba presojati po časovnih intervalih razvoja gospodarstva in oblasti. V težkih pogojih so morali krmariti vodilni kadri in vselej se jim ni posrečilo izbrati najbolj optimalne variante. Pa vendar sta giganta Brest in Kovinoplastika zrasla takorekoč iz obrtniških obratov in nato postala nosilca vsesplošnega utripa v tem delu Slovenije. Tudi ostala manjša podjetja so oparila vidne pozitivne rezultate.

Naj se še enkrat vrnem k patetiki »gospoda«! Moram povedati, da v pogojih stare družbe kapitalizma na podeželju nismo uporabljali besede gospod. Pod tem imenom smo prepoznali katete, učitelja, podeželskega

zdravnika, sodnika, vaškega veljaka... Mi navadni zemljani, zlasti kmetje in delavci, smo se klicali po imenih, otroci smo ogovarjali starejše s tetami in strici, starejši pa tudi mamca, oče ipd. Sokoli so se npr. ogovarjali z brati in sestrami. Pravkar umrli bivši avstrijski kancler Bruno Kreisky, je sodelavec dosledno nagovarjal s tovarišci in tovariši, pa zato ni izgubil na ugledu, saj spada v sam svetovni vrh bivših politikov.

V Cerknici smo imeli pred vojno dva poznana župana. Liberalni župan je bil Anton Werli, ki je bil iz višjega sloja in šolan, zato so ga pretežno nagovarjali z gospodom. Bil pa je tudi uspešen javni delavec. Kmet Janez Otoničar, zadnji župan pred vojno, je pripadal klerikalni stranki. Pri nagovoru ni imel take veljave, ker je spadal v spodnji del družbene lestvice. Občani so mu pretežno rekli kar Pociinov Janez. Janez pa je imel med ljudmi veljavo, saj je bil med vodilnimi pri Kmečki zadrugi, pri Posojilnici in hranilnici in pri gasilcih. Ljudje so ga spoštovali mimo »gospoda« in mu zaupali. Bil je poštenjak od nog do glave.

Gospodu predsedniku svoje rodne občine predlagam, naj previdneje odstira zgodovinske zavese, zlasti do svojih prednikov, ki niso imeli možnosti delovati po meri sedanjega časa. S spoštovanjem

Tone Kebe

Kvedrova 32

Ljubljana

Kulturni dogodki

EX-TEMPORE »19. OKTOBER«

V počastitev občinskega praznika je bila 25. oktobra v gradu Snežnik odprta osma razstava Ex tempore »19. oktober«. Razpisani sta bili dve temi: avtorji so lahko na likovno podlago prenesli kozolce na Notranjskem, ali pa so sledili svojemu lastnemu navdihu in oddali delo na prosto temo.

Na razpis se je prijavilo 58 avtorjev, ki so žigosali podlage, od katerih le trije niso oddali svojih del, kar pomeni največje število udeležencev v dosednji zgodovini našega Ex-tempora.

Strokovna komisija, ki je izmed 103 del izbrala 40 del za razstavo, je imela zahtevno delo. Nagrada dela so bila štiri najst dni na ogled v gradu Snežnik, nato pa še v razstavnem prostoru Galerije Krpan v Cerknici.

FRAN GERBIČ

Zveza kulturnih organizacij Cerknica je v počastitev občinskega praznika in ob 150-letnici rojstva vsestranskega glasbenika Frana Gerbiča pripravila zanimiv program.

Spoznali smo letošnje Gerbičeve nagrade. Nagrade, ki jih že tretje leto podeljuje Zveza glasbenih pedagogov Slovenije za življenjsko delo, je letos dobilo pet glasbenikov.

Pred Gerbičev rojstno hišo je bila odkrita njegova delovna klop. Iz nagovora gospoda Pavla Mihelčiča smo izvedeli, da je bil Fran Gerbič ob Benjaminu Ipavcu in Antonu Foersterju ena najpomembnejših skladateljskih osebnosti druge polovice devetnajstega stoletja.

Občinstvo se je zelo lepo odzvalo na koncert Cerkniškega pihalnega orkestra. Na slavnostni skupščini nas je gospod Janez Praprotnik seznanil z življenjem in delom našega glasbenika, obenem pa je razgrnil življenjsko kulturo v naši občini.

Višek prireditve je bil Večer Frana Gerbiča v farni cerkvi.

Deset zborov in logaški oktet nam je predstavilo zborovsko ustvarjanje Frana Gerbiča. Pozitivna ocena strokovnega kritika nas je vzbudila k še boljšemu delu v zborovstvu.

Ob okrogli mizi je bil Fran Gerbič osvetljen z vseh področij njegovega ustvarjanja. Poslušalci so bili pri tem aktivni soustvarjalci večera.

V tem zapisu se moramo zahvaliti človeku, ki je bil pri Gerbičevih dnevih vseskozi dejaven, vendar je ostal v ozadju. To je gospod Janez Gostiša — zborovodja moškega pevskega zbora Fran Gerbič.

KRATEK PREGLED OSTALIH DEJAVNOSTI DRUŽBENEGA CENTRA

Območnega srečanja pesnikov in pisateljev, katerih dela še niso bila natisnjena, se je udeležilo 21 avtorjev. Žirija je izbrala 10 literatov, ki so se predstavili na literarnem večeru. Dva pesnika sta se uvrstila na republiško tekmovanje v Tolminu.

Renesančni in baročni večeri v Zelški cerkvi so solidno uspeli. Pogrešali smo obisk domačinov, ki pa so se boljše udeleževali koncertov domačih skupin.

Septembra smo priredili pravi otroški ŽIV-ZAV. Otrokom smo želeli ponuditi nekaj več, kot doživljajo vsak dan; videti je bilo, da smo namen in smoter dosegli.

V decembru se prilagajamo prazničnim dnevom. Program je namenjen našim najmlajšim, starejši pa tudi lahko prispevate svoj delček k kulturi, na primer z obiskom kinopredstave..., saj se kinodejavnosti pišejo slabi časi.

Kakovostna kultura, tudi amaterska, potrebuje sprotne izobraževanje kadrov na vseh področjih. Udeležili smo se nekaj seminarjev, na katerih smo dobili veliko znanja, ki ga bomo uporabili pri svojem delu. Upajmo, da bodo rezultati vidni že v prihajajočem letu.

Martina Nelc-Kočevar

Prejemniki priznanj občine Cerknica

Cesta in zima

Naša občina je naselitveno zelo razdrobljena, saj jo sestavlja okoli 130 večjih in manjših krajev in zaselkov, ki jih povezuje 90 kilometrov regionalnih cest, 150 kilometrov lokalnih cest in 110 kilometrov poti. Do letošnjega novembra je z regionalnimi in lokalnimi cestami upravljalo Cestno podjetje Ljubljana. Novembra pa je občinski izvršni svet vse lokalne ceste v občini poveril v upravljanje Komunalnemu podjetju Cerknica. Tako je to zimo Komunalno podjetje poleg občinskih poti in ulic zadolženo tudi za takozvane lokalne. Te ceste so v zadnjem desetletju, skupaj s cestariji in orodjem, prehajale iz rok v roke, kakor so pač narekovali zakoni. V tem nekajkratnem prenosu gospodarskega odnosa od enega podjetja k drugemu pa so najbolj trpele prav lokalne ceste.

Z letošnjo posodobitvijo nekaterih lokalnih cest, ki so dobile novo asfaltno prevleko, je tudi komunalcem pluzenje in vzdrževanje teh cest zelo olajšano. Kaj pa asfaltirana cesta pomeni ljudem, ki tam živijo, ni treba posebej poudarjati, saj so na to čakali dolga leta.

Denar za redno vzdrževanje lokalnih cest zagotavlja vsem občinam Skupnost za ceste Slovenije. Naša občina bi za temeljito popravilo lokalnih cest in cestnih objektov ter naprav potrebovala veliko več denarja, kolikor ji ga je dodeljenega. Vedeti je treba, da opuščenje sprotnih popravil cest in poti in varčevanje pri tem ni umestno, saj se kaj hitro maščuje; stroški zavoljo malomarnosti so nekajkrat višji.

Zima prinaša vsakovrstne tegobe na cestah. Vožnja bo bolj tvegana, vozila bodo bolj trpela, še posebej pa bodo trpele že sedaj dotrajane ceste.

Ceste navadno posipajo z mešanico drobljenca in soli, tako se zmrzovanje zniža za nekaj stopinj. Vendar pa sol s cest hkrati vdira tudi v zemljišče in uničuje drevesne korenine. Poleg soli (natrijev klorid) je v uporabi še kalcijev klorid, ki je manj škodljiv, vendar je dražji.

Vsa ta posipna sredstva predstavljajo hudo ekološko breme, hkrati pa škodujejo avtomobilski pločevini in cestiščem. Izvajalci zimske službe v občini, Komunalno podjetje Cerknica, so se letos zelo trudili, da bi ceste čim bolj varčevali.

munalno podjetje in Cestno podjetje, smo se tudi letos dogovorili za stalno dežuranje ter za obveščanje in intervencije. Vključeni so tudi postaja milice, kavarne skupnosti, avtobusna postaja, občina Cerknica, podjetja in občani.

Prednost pri pluzenju imajo glavne prometne ceste, nato so na vrsti lokalne ceste, nazadnje pa vse ostale. Za učinkovito in kakovostno pluzenje pa mora biti na voljo sodobna mehanizacija, ki je kos tudi hujšim snežnim razmeram. Naša občina, posebno višje ležeči kraji, so namreč znani po obilici snega, zato slabo opremljena vlečna vozila kmalu obnemorejo.

Pri komunalnem podjetju imamo svoja pluzna vozila z opremo dokaj dobro pripravljena in usposobljena za delo v težjih razmerah. Tudi vozniki teh vozil in strojev so večji dela pri pluzenju in posipanju. Pri Komunalnem podjetju deluje pri zimski službi poleg lastne mehanizacije še 40 pogodbenih voznikov s kamioni in traktorji iz vseh delov občine. Vsak na svojem odseku skrbi, da so vse poti in ceste do vseh krajev pravočasno zoran.

Delo te enote ni majhno, saj skrbi za 260 kilometrov cest in poti. Poleg tega nudimo storitve vsem organizacijam in podjetjem v občini, ki potrebujejo pluzenje in čiščenje zasebnih parkirišč in poslovnih površin. Po naročilu organiziramo tudi nakladanje in odvoz snega. Ljudje pogosto ne vedo, da so dolžni ob svojih hišah ali poslovnih prostorih zagotoviti varnost mimoidočih tako, da odkidajo sneg in posipajo poledenele površine. Tako določa Odlok o javnem redu in miru v občini Cerknica. Prosta morajo biti tudi odlagališča za sneg in javna parkirišča, dostopi do kontejnerjev za odpadke, pešpoti in druge površine, da bo odstranjevanje snega možno ob pravem času.

Stanje na cestah je pozimi dokaj različno; ko v višjih legah sneži, v nižjih dežuje, ponekod zmrzuje itd., zato povsod ni možno zagotoviti popolne varnosti.

Vozila imejte vselej opremljena tako, kot terjajo predpisi o zimski opremlitvi!

P. Tomšič

UMRLI DELAVCI

V letu 1990 so umrli:

— KUNSTEK Tončka iz Grahovega, dne 31. julija v 44. letu starosti in s 27 leti delovne dobe v PE Masiva Martinjak.

— MIHELČIČ Danica iz Grahovega, dne 29. septembra v 39. letu starosti in s 21 leti delovne dobe v PE Masiva Martinjak.

— MESTEK Jože iz Dolenjega jezera, dne 19. novembra v 39. letu starosti in s 21 leti delovne dobe v Brestu oz. v PE Tapentišvo Cerknica.

Vse tri dolgoletne in marljive delavce bomo ohranili v trajnem spominu.

Kolektiva
PE Masiva in
PE Tapentišvo

Strelske novice

MORDA NISTE VEDELI...

- da je Strelska družina Brest (SD BREST) praznovala 20-letnico svojega delovanja;
- da je v letu 1990 SD Brest daleč najuspešnejši klub v Sloveniji po številu osvojenih odličij na republiških in državnih tekmovanjih;
- da sta v pionirski reprezentanci Slovenije nastopila pionirja ŽNIDARŠIČ Sebastijan in KRAJČ Tadej iz cerkniškega Bresta;
- da je mladinec KANDARE Damjan postal zmagovalac mednarodnega mladinskega tekmovanja za pokal CASINO;
- da je pionir SD BREST — ŽNIDARŠIČ Sebastijan bil proglašen na 24. volilni skupščini Strelske Zveze Slovenije za najboljšega pionirja v Sloveniji za leto 1990.

REPUBLIŠKO PRVENSTVO Z MALOKALIBRSKO PUŠKO

Občinska strelska zveza Celje je pripravila in izvedla republiško prvenstvo z malokalibrsko puško za mladince in mladinke. SD Brest je nastopil z mladimi, ki so izpolnili norme na regijskem prvenstvu in upravičili svoj nastop s tremi odličji.

Rezultati: MLADINCI

1. SD Ptuj	1417 krogov
2. SD Trzin	1381 krogov
3. SD Brest	1374 krogov

Posamezniki:

1. Podgornik Sašo — Kamnik 509 krogov
 2. Kandare Damjan — Brest 503 krogi
 3. Pulko Andrej — Ptuj 486 krogov
- Mladinke posamezniki:
3. mesto Istenič Saša — Brest

TEKMOVANJE OB 20-LETNICI SD BREST

Strelska družina Brest je ob svojem 20-letnem jubileju pripravila tekmovanje z malokalibrsko puško — stoječi stav. Na tekmovanje so bili vabljeni klubi s katerimi tesneje sodelujemo. Tekmovanja se je udeležilo 8 ekip oziroma 35 posameznikov. Po tekmovanju je sledila podelitev odličij in tovariško srečanje.

TEKMOVANJE ZA POKAL STRELKE ZVEZE JUGOSLAVIJE

V sarajevski Zetri je bilo I. kolo tekmovanja za pokal SZJ z zračnim orožjem v mednarodnem programu. Tekmovanja se je udeležilo kar 240 strelcev iz vse Jugoslavije. Iz Brestove strelske družine sta nastopila Kandare Damjan in Žnidaršič Sebastijan. Uspešnejši je bil izkušenejši Kandare, saj je zasedel 13. mesto z 576 krogi in se uvrstil v II. kolo ki bo v Svetozarevu. S tem rezultatom je izenačil slovenski mladinski rekord s standardno zračno puško.

F. Mahne

Pevski zbor Frana Gerbiča

Kegljaške novice

KEGLJAČI BRESTA — JESENSKI PRVAČI

Moška ekipa Kegljaškega kluba BREST, ki nastopa v I. slovenski ligi je uspešno končala jesenski del tekmovanja, saj je zasedla prvo mesto, skupaj z ekipama Proletarca iz Zagorja in ekipo Tekstine iz Ajdovščine.

LESTVICA PO JESENSKEM DELU:

1. Brest Cerknica
2. Proletarec Zagorje
3. Tekstina Ajdovščina
4. Hmezd Zalec
5. Gorica Nova Gorica
6. Kočevje
7. Triglav Kranj
8. Hidro Medvode
9. SCT Ljubljana
10. Slovan Ljubljana

V nadaljevanju tekmovanja, ki se prične v mesecu februarju, se bodo kegljači Bresta srečali z direktnimi tekmeci za prvo mesto na domačem kegljišču, tako da imajo realne možnosti, da zmagajo v I. slovenski ligi, ter se tako uvrstijo v I. zvezno ligo.

14 točk + 1149 kegljev
14 točk + 1143 kegljev
14 točk + 763 kegljev
10 točk + 420 kegljev
10 točk + 375 kegljev
8 točk — 110 kegljev
8 točk — 170 kegljev
6 točk — 79 kegljev
6 točk — 470 kegljev
0 točk — 1226 kegljev

F. Gornik

Vsem članom kolektiva, ki so se letos UPOKOJILI se za njihovo dolgoletno in požrtvovalno delo iskreno zahvaljujemo ter želimo zdravja in zadovoljstva in še veliko let v zaslužnem pokoju.

JUBILANTOM
za 10, 20 ali 30 let dela
in
PREJEMNIKOM PRIZNANJ BRESTA
pa iskreno čestitamo in želimo še veliko delovnih uspehov!

Velika nagradna križanka

Letovanje

Letošnjega letovanja, ki smo ga organizirali v 36 počitniških prikolikah, postavljenih v 13 različnih krajih (otoki, Kvarner, Istra, toplice) se je skupno udeležilo 356 družin delavcev Bresta:

Pohištvo	68 družin
Masiva	42 družin

Žagalnica
Gaber
Iverka
Trgovina
Tapetništvo
Jelka
Mineralka
Strojegradnja
Brestin
Poslovodstvo
Upokojenci

24 družin	Regresiranega	zdravstvenega
17 družin	letovanja se je udeležilo skupaj	
32 družin	9 delavcev — od tega	
26 družin	— v Čatežu	1 delavec
16 družin	— v Dol. Toplicah	3 delavci
13 družin	— v Dobrni	1 delavka
5 družin	— v Bos. Banji	1 delavec
9 družin	— v Laškem	2 delavca
6 družin	— v Medveji	1 delavec
67 družin	Sicer pa:	
31 družin	— iz PE Gaber	4 delavci

»Zdravnik mi je svetoval morje. Kam naj grem?« vpraša žena moža.

»K drugemu zdravniku!«

Dva lovca v gosti megli ne vidita niti drug drugega. Poči strel. »Kaj imaš?« zavpije prvi. »Po dlaki sodeč lisica.« Poči drugi strel. »Kaj imaš?« »Po perju sodeč je jerebica.« Poči tretji strel. »Kaj imaš?« »Po dokumentih sodeč je Janez Gorenc iz Zadnje vasi.«

Mladenič z očali je z avtom na osvajalski vožnji. Že zdaleč opazi damo, ki stoji ob cesti. Seveda ustavi in jo povabi naj prisede.

»Mladi gospod — izredno ste ljubeznivi!« se mu zahvaljuje

»Kje pa — samo močno kratkoviden sem!«

»Danes pa prosim kar se da pazljivo,« reče inštruktor bodočemu vozniku. »Do zdaj ste povozili že štiri ljudi.«

»Koliko pa je dovoljeno?«

NAGRADNI RAZPIS

Kot se za novoletno številko OBZORNIKA spodobi, smo vam pripravili veliko nagradno križanko, ki vas bo gotovo razvedrila, hkrati pa reševalcem ponujamo naslednje nagrade:

1. nagrada	1.500 din
2. nagrada	1.000 din
3. nagrada	500 din
4. nagrada	300 din
5. nagrada	200 din

Vaše rešitve pošljite v kuverti s pripisom »križanka« uredništvu Obzornika najkasneje do 20. januarja 1991.

Ob reševanju vam želimo veliko razvedrila, ob žrebanju pa še več sreče!

BRESTOV OBZORNIK — glasilo delavcev podjetja **BREST** Cerknica, p. o.

Izhaaja tromesečno v nakladi 2.800 izvodov.

Glavni in odgovorni urednik: Ivo ŠTEFAN.

Uredniški odbor: Miran PETAN, Franc GORNIK, Peter MELE, Janez OPEKA, Jože KOROŠEC, Zdravko ZABUKOVEC, Vili FRIM, Andrej VIVOD, Hedvika MELE, Hermína MALIS, Jožica ŠKERLJ, Franc MELE, Anton OBREZA.

Foto: Jože ŠKERLJ.

Predsednik odbora za obveščanje: Vili FRIM.

Tisk: Železniška tiskarna v Ljubljani.

Glasilo je brezplačno za člane kolektiva in upokojene in je po sklepu Sekretariata RS za Informiranje (št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974) oproščeno temeljnega davka.

Avtokamp KRKA — Dolenjske Toplice

